

ПАТ КРЕДОБАНК

**Окрема проміжна скорочена фінансова звітність
за Міжнародними стандартами фінансової звітності**

30 червня 2018 року

ЗМІСТ

ОКРЕМА ПРОМІЖНА СКОРОЧЕНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Окремий проміжний звіт про фінансовий стан	1
Окремий проміжний звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід	2
Окремий проміжний звіт про зміни власного капіталу	3
Окремий проміжний звіт про рух грошових коштів за прямим методом	4

Примітки до окремої проміжної скороченої фінансової звітності

1	Вступ	6
2	Економічне середовище, в якому працює Банк	7
3	Основні принципи облікової політики	9
4	Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики	24
5	Грошові кошти та їх еквіваленти	24
6	Заборгованість інших банків	24
7	Кредити та аванси клієнтам	25
8	Інвестиційні цінні папери	28
9	Приміщення, вдосконалення орендованого майна, обладнання та нематеріальні активи	29
10	Інші фінансові активи	30
11	Інші нефінансові активи	30
12	Заборгованість перед іншими банками	30
13	Кошти клієнтів	31
14	Випущені боргові цінні папери	31
15	Інші фінансові зобов'язання	32
16	Інші нефінансові зобов'язання	32
17	Процентні доходи та витрати	32
18	Комісійні доходи та витрати	33
19	Оцінка зменшення корисності фінансових активів та резерви за зобов'язаннями	33
20	Інші операційні доходи	34
21	Адміністративні та інші операційні витрати	34
22	Податок на прибуток	35
23	Чистий та скоригований прибуток на акцію	35
24	Сегментний аналіз	36
25	Похідні фінансові інструменти	39
26	Операції з пов'язаними сторонами	39

ПАТ «КРЕДОБАНК»
Окремий проміжний звіт про фінансовий стан

	Прим.	30 червня 2018 року	31 грудня 2017 року
<i>У тисячах гривень</i>			
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	5	1 777 105	2 322 054
Заборгованість інших банків	6	13 226	15 370
Кредити та аванси клієнтам	7	8 861 845	7 856 641
Інвестиційні цінні папери	8	2 511 484	3 109 690
Передоплата з поточного податку на прибуток		150	1 018
Відстрочений актив з податку на прибуток		25 509	19 734
Інвестиційна нерухомість		14 170	14 592
Нематеріальні активи		106 958	84 555
Приміщення, вдосконалення орендованого майна та обладнання	9	787 651	748 956
Інші фінансові активи	10	166 774	34 688
Інші нефінансові активи	11	115 073	100 369
Всього активів		14 379 945	14 307 667
Зобов'язання			
Заборгованість перед іншими банками	12	1 449 679	1 624 499
Кошти клієнтів	13	10 852 645	10 894 390
Кошти інших фінансових організацій		102 459	102 465
Випущені боргові цінні папери	14	44 449	4 759
Зобов'язання з поточного податку на прибуток		26 775	20 313
Інші фінансові зобов'язання	15	71 344	55 101
Інші нефінансові зобов'язання	16	108 471	102 645
Всього зобов'язань		12 655 822	12 804 172
Капітал			
Статутний капітал		2 248 969	2 248 969
Накопичений дефіцит		(661 472)	(879 573)
Резерв переоцінки основних засобів		110 284	110 536
Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		26 342	23 563
Всього капіталу		1 724 123	1 503 495
Всього зобов'язань та капіталу		14 379 945	14 307 667

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 30 липня 2018 року.

Г. Шатковський
Голова Правління

В. Лотоцький
Головний бухгалтер

Виконавець: О. Лісний, І. Вітінська (т. 032 297 27 82)

ПАТ «КРЕДОБАНК»
Окремий проміжний звіт про прибутки, збитки та інший сукупний дохід

У тисячах гривень	Прим.	II квартал 2018 року	I півріччя 2018 року	II квартал 2017 року	I півріччя 2017 року
Процентні доходи	17	431 678	844 355	370 832	720 892
Процентні витрати	17	(121 890)	(240 090)	(108 423)	(209 426)
Чистий процентний дохід		309 788	604 265	262 409	511 466
Комісійні доходи	18	136 015	263 503	115 091	214 278
Комісійні витрати	18	(31 551)	(64 558)	(19 079)	(36 402)
Результат від торгових операцій з іноземною валютою		(9 726)	(3 098)	7 487	18 485
Результат від переоцінки іноземної валюти		16 115	18 620	2 791	6 925
Результат від реалізації інвестиційних цінних паперів, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		1 390	2 309	2 115	831
Результат від припинення визнання фінансових активів, що обліковуються за амортизованою собівартістю		901	(27)	-	-
Результат від модифікації фінансових активів		(1 079)	(2 301)	-	-
Чистий збиток від оцінки зменшення корисності фінансових активів	19	(30 923)	(49 073)	(41 755)	(74 913)
Резерв за зобов'язаннями	19	125	2 041	(322)	(599)
Інші операційні доходи	20	4 566	13 708	3 925	8 185
Витрати на виплати працівникам		(110 266)	(204 914)	(81 914)	(156 146)
Витрати на знос та амортизацію	9	(40 520)	(80 644)	(26 561)	(51 805)
Адміністративні та інші операційні витрати	21	(104 227)	(203 222)	(97 638)	(189 677)
Прибуток до оподаткування		140 608	296 609	126 549	250 628
Витрати з податку на прибуток за звітний період	22	(25 306)	(51 138)	(22 844)	(45 509)
Прибуток за звітний період		115 302	245 471	103 705	205 119

Інший сукупний дохід

Статті, що можуть бути надалі

перекласифіковані до прибутків або збитків

Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу:

- Чиста зміна справедливої вартості інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу

- Чиста зміна справедливої вартості інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу, перенесена в чистий прибуток та збиток

1 350	(25 856)	(16 397)	12 938
2 601	4 133	907	1 618

Інший сукупний дохід за звітний період		3 951	(21 723)	(15 490)	14 556
Всього сукупний дохід за звітний період		119 253	223 748	88 215	219 675
Чистий та скоригований прибуток на акцію, що належить акціонерам на основі консолідованого звіту (у гривнях на акцію)	23	0,0005	0,0011	0,0005	0,0009

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 30 липня 2018 року.

Виконавець: О. Лісний, І. Вітинська (т. 032 297 27 82)

В. Лотоцький
Головний бухгалтер

Примітки, подані на стор. 5 – 42, є невід'ємною частиною цієї окремої проміжної скороченої фінансової звітності.

ПАТ КРЕДОБАНК

Окремий проміжний звіт про зміни власного капіталу

У тисячах гривень	Прим.	Статутний капітал	Резерви переоцінки цінних паперів, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Резерви переоцінки основних засобів	Накопичений дефіцит	Всього капіталу
Залишок на 31 грудня 2017 року		2 248 969	23 563	110 536	(879 573)	1 503 495
Вплив впровадження МСФЗ 9	3		24 502	-	(27 622)	(3 120)
Залишок на 1 січня 2018 року з врахуванням впливу впровадження МСФЗ 9		2 248 969	48 065	110 536	(907 195)	1 500 375
Прибуток I півріччя 2018 року		-	-	-	245 471	245 471
Інший сукупний дохід		-	(21 723)	-	-	(21 723)
Всього сукупний дохід за I півріччя 2018 року		-	(21 723)	-	245 471	223 748
Перенесення резерву переоцінки приміщень до накопиченого дефіциту				(252)	252	-
Залишок на 30 червня 2018 року		2 248 969	26 342	110 284	(661 472)	1 724 123

У тисячах гривень	Прим.	Статутний капітал	Резерви переоцінки цінних паперів для подальшого продажу	Резерви переоцінки основних засобів	Накопичений дефіцит	Всього капіталу
Залишок на 31 грудня 2016 року		2 248 969	10 123	125 624	(1 296 841)	1 087 875
Прибуток I півріччя 2017 року		-	-	-	205 119	205 119
Інший сукупний дохід		-	14 556	-	-	14 556
Всього сукупний дохід за I півріччя 2017 року		-	14 556	-	205 119	219 675
Перенесення резерву переоцінки приміщень до накопиченого дефіциту		-	-	(11 059)	11 059	-
Залишок на 30 червня 2017 року		2 248 969	24 679	114 565	(1 080 663)	1 307 550

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 30 липня 2018 року.

Г. Шатковскі
Голова Правління

В. Лотоцький
Головний бухгалтер

Виконавець: О. Лісний, І. Вітинська (т. 032 297 27 82)

Примітки, подані на стор. 5 – 42, є невід'ємною частиною цієї окремої проміжної скороченої фінансової звітності.

У тисячах гривень	Прим.	I півріччя 2018 року	I півріччя 2017 року
Грошові потоки від операційної діяльності			
Проценти отримані		898 057	684 488
Проценти сплачені		(180 388)	(211 327)
Виплати та комісійні отримані		263 046	213 887
Виплати та комісійні сплачені		(64 558)	(36 402)
Дохід, отриманий від торгових операцій з іноземною валютою		(3 098)	18 485
Інший операційний дохід отриманий		12 093	5 793
Витрати, пов'язані з персоналом, сплачені		(209 639)	(177 588)
Адміністративні та інші операційні витрати сплачені		(193 767)	(178 829)
Податок на прибуток сплачений		(46 400)	(15 000)
Грошові потоки, отримані від операційної діяльності до змін в операційних активах та зобов'язаннях		475 346	303 507
Чисте зменшення заборгованості інших банків		3 294	14 297
Чисте збільшення кредитів та авансів клієнтам		(1 172 382)	(1 114 296)
Чисте збільшення інших фінансових та нефінансових активів		(148 064)	(70 114)
Чисте (зменшення)/збільшення заборгованості перед іншими банками		(128 994)	138 618
Чисте збільшення коштів клієнтів		275 704	1 100 959
Чисте збільшення інших фінансових та нефінансових зобов'язань		6 491	28 813
Чисті грошові кошти, використані в операційної діяльності		(688 605)	401 784
Грошові потоки від інвестиційної діяльності			
Придбання інвестиційних цінних паперів, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (2017 рік - для подальшого продажу)		(1 063 364)	(432 839)
Надходження від реалізації та погашення інвестиційних цінних паперів, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (2017 рік - для подальшого продажу)		1 208 784	564 535
Придбання інвестиційних цінних паперів, які обліковуються за амортизованою собівартістю (2017 рік - в портфелі до погашення)		(913 157)	-
Надходження від реалізації та погашення інвестиційних цінних паперів, які обліковуються за амортизованою собівартістю (2017 рік - в портфелі до погашення)		1 124 755	-
Придбання приміщень та обладнання		(106 510)	(96 224)
Надходження від продажу приміщень та обладнання		8 324	17 490
Придбання нематеріальних активів		(43 516)	(40 307)
Чисті грошові кошти, отримані в інвестиційній діяльності		215 316	12 655
Надходження від розміщення власних боргових цінних паперів		39 976	-
Чисті грошові кошти, отримані в фінансовій діяльності		39 976	-
Вплив зміни курсу обміну на грошові кошти та їх еквіваленти		(111 013)	9 514
Чисте зменшення грошових коштів та їх еквівалентів		(544 326)	423 953
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	3	2 321 431	1 379 352
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець звітного періоду	5	1 777 105	1 803 305

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 30 липня 2018 року.

Г. Шатковскі
Голова ПравлінняВ. Лотоцький
Головний бухгалтер

Виконавець: О. Лісний, І. Вітинська (т. 032 297 27 82)

Примітки, подані на стор. 5 – 42, є невід'ємною частиною цієї окремої проміжної скороченої фінансової звітності.

1 Вступ

Ця проміжна скорочена окрема фінансова звітність була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності за I півріччя 2018 року для Публічного акціонерного товариства «Кредобанк» (далі – «Банк») на виконання вимог Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України, затвердженої Постановою Правління НБУ №373, 10 листопада 2011 року, із змінами та доповненнями.

Банк зареєстрований в Україні та є резидентом України. Банк є публічним акціонерним товариством з відповідальністю акціонерів, обмеженою часткою акцій, що їм належать, і був утворений відповідно до законодавства України. Станом на 30 червня 2018 року та 31 грудня 2017 року безпосередньо материнською компанією Банку є РКО Bank Polski S.A. (Польща). Банк входить до складу Групи РКО Bank Polski S.A. (далі – «Група РКО BP S.A.»). Найбільшим акціонером Групи РКО BP S.A. є Міністерство державної скарбниці республіки Польща, що здійснює контроль над РКО BP S.A., оскільки володіє 29.43% часткою в статутному капіталі РКО BP S.A. Частка інших акціонерів РКО BP S.A. не перевищує 10% голосуючих акцій. Банк не проводить спільних транзакцій з Міністерством державної скарбниці республіки Польща. Станом на 31 грудня року РКО BP S.A. володів акціями Банку у розмірі 99.6293%. Станом на 30 червня 2018 року РКО BP S.A. повністю володіє акціями Банку.

Основна діяльність. Основна діяльність Банку включає комерційні банківські операції та обслуговування фізичних та юридичних осіб в Україні. Банк був заснований у формі акціонерного товариства у 1990 році. Банк був спочатку зареєстрований Державним банком СРСР і перереєстрований Національним банком України (НБУ) 14 жовтня 1991 року під назвою «Західно-Український Комерційний Банк». У 2002 році назву Банку було змінено на АТ «Кредит Банк (Україна)». У листопаді 2005 року акціонери Банку прийняли рішення про зміну назви Банку на «Кредобанк». За рішенням позачергових загальних зборів акціонерів від 26 листопада 2009 року, у зв'язку із приведенням своєї діяльності у відповідність до вимог Закону України «Про акціонерні товариства», Банк змінив назву на Публічне Акціонерне Товариство «КРЕДОБАНК».

Банк здійснює свою діяльність відповідно до Ліцензії на здійснення банківських операцій №43, виданої НБУ 11 жовтня 2011 року та Генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій №43-2 від 19 грудня 2016 року. Ці ліцензії надають Банку право здійснювати банківські операції, у тому числі валютні операції. Банк також має Ліцензії на здійснення депозитарної діяльності від 10 жовтня 2013 року та Ліцензії на здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами від 7 листопада 2012 року. Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (реєстраційне свідоцтво №051 від 19 жовтня 2012 року), що діє відповідно до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23 лютого 2012 року (зі змінами). Фонд гарантування вкладів фізичних осіб забезпечує відшкодування коштів за вкладами до 200 тисяч гривень на одну особу у разі ліквідації банку.

Станом на 30 червня 2018 року Банк має 101 відділення (у 2017 році – 102 відділення) в Україні.

Стратегічною метою Банку є забезпечення цільового рівня віддачі на капітал (>20%), місце в ТОП-7 банків у роздрібному кредитуванні, та підтримка темпів зростання, які вдвічі вищі за середні у банківському секторі, а також уніфікована якість обслуговування у всіх відділеннях та дистанційних каналах. Місія Банку – бути надійним фінансовим партнером для клієнтів і привабливим роботодавцем для працівників. Завдяки спеціалізації і концентрації ресурсів Банк прагне досягти і підтримувати довгострокову стабільність бізнесу, забезпечуючи тим самим рентабельність інвестицій своїх акціонерів.

Юридична адреса та місце здійснення діяльності. Юридична адреса та місце здійснення діяльності Банку:
вул. Сахарова, 78
79026 м. Львів,
Україна.

Валюта подання фінансової звітності. Цю окрему фінансову звітність подано в гривнях, якщо не зазначено інше.

2 Економічне середовище, в якому працює Банк

У I півріччі 2018 року на економіку та банківський сектор в Україні продовжували чинити значний вплив суспільно-політичні та зовнішньополітичні події, що розпочалися у 2014-2015 роках., зокрема:

- частина території України (в межах Автономної республіки Крим) залишалась тимчасово окупованою Російською Федерацією внаслідок анексії, не визнаної міжнародним співтовариством (Резолюція Генеральної Асамблеї ООН про територіальну цілісність України № 68/262 від 27 березня 2014 року, Резолюція Генеральної Асамблеї ООН № 71/205 від 19 грудня 2016 року щодо ситуації з правами людини в тимчасово окупованому Криму);

- на частині території України (в межах окремих районів Донецької та Луганської областей) протягом 2018 року тривало збройне протистояння та воєнні дії з сепаратистськими угрупованнями, підтримуваними з-за кордону. Українська влада продовжувала антитерористичну операцію із залученням армії та правоохоронних органів. З кінця 2015 року активність військових дій в регіоні істотно зменшилась внаслідок «Мінських домовленостей». Станом на дату затвердження звітності окремі райони Донецької та Луганської областей залишаються під контролем сепаратистських угруповань, а українська влада наразі не має можливості забезпечити виконання законів України на цій території.

Зазначені обставини унеможливають нормальну бізнес-діяльність українських банків та компаній на території Автономної республіки Крим та частині території Донецької та Луганської областей.

Анексія АР Крим, збройний конфлікт на Сході України та обумовлене цим різке погіршення відносин між Україною та Російською Федерацією поглибили економічну кризу та спричинили падіння показників валового внутрішнього продукту й обсягів зовнішньої торгівлі у 2014-2015 рр., погіршення стану державних фінансів, скорочення валютних резервів Національного банку України, значну девальвацію національної валюти та зниження кредитних рейтингів суверенного боргу України. Внаслідок девальвації національної валюти, Національний банк України ввів ряд адміністративних обмежень на операції з обміну валют, які, серед іншого, включали обмеження на придбання іноземної валюти фізичними та юридичними особами, заборону виведення валюти за кордон для виплати дивідендів, заборону дострокового погашення кредитів, отриманих від нерезидентів, та обмеження зняття готівкових сум з рахунків у банках. Ці події мали негативний вплив на українські компанії та банки, значно обмеживши їх можливості для отримання фінансування на внутрішньому та міжнародних ринках.

Після тривалої рецесії економіка України у 2016 році відновила зростання. Ріст реального ВВП у 2016 році склав 2,3% р/р. Основними чинниками відновлення економічного зростання стали активізація внутрішнього споживчого та інвестиційного попиту. Різне уповільнення інфляції у 2016 році до 12,4% р/р та стабілізація ситуації на валютному ринку сприяли відновленню притоку депозитів у національній валюті у банківську систему – гривневі депозити юридичних осіб за рік зросли на 12% р/р, а гривневі депозити населення – на 5%.

У 2017 році темпи зростання ВВП прискорилися до 2,5%. Підтримували економічне зростання такі фактори, як ріст експорту на фоні сприятливої зовнішньої кон'юнктури, покращення фінансового стану підприємств, зростання інвестиційної активності бізнесу та пожвавлення приватного споживання. В той же час, відбулося прискорення інфляції – з 12,4% р/р у грудні 2016 року до 13,7% р/р у грудні 2017 року. Причинами прискорення інфляції у 2017 р. є ріст цін на сирі продукти харчування та паливо.

У 1-му кварталі 2018 року реальний ВВП зріс на 3,1% завдяки подальшому підвищенню доходів населення, що стимулювало споживчий попит, високим діловим очікуванням та зумовленим ними зростанням інвестиційної активності, а також загалом сприятливій кон'юктурі на зовнішніх ринках.

Національний банк України після періоду пом'якшення монетарної політики протягом 2016 року та 1-го півріччя 2017 року (за цей період облікова ставка знизилась з 22% до 12,5%), був змушений перейти до більш жорсткої монетарної політики для повернення інфляції до встановлених середньострокових цілей. З цією метою в жовтні та грудні 2017 року НБУ двічі підвищував облікову ставку на 1 п.п., в результаті чого на кінець 2017 року вона склала 14,5%.

2 Економічне середовище, в якому працює Банк (продовження)

З початку 2018 року Національний банк продовжив підвищувати облікову ставку, в результаті чого на кінець 1-го кварталу вона склала 17% річних, протягом 2-го кварталу НБУ залишав облікову ставку незмінною. Проведення Національним банком жорсткої монетарної політики стримувало інфляційний тиск, зокрема через канал обмінного курсу. Як наслідок, споживча інфляція почала сповільнюватися у річному вимірі і склала за підсумками червня 9,9% р/р.

Помірна девальвація курсу гривні відносно долара США у 2017 році (-3,2% р/р) сприяла прискоренню притоку депозитів у національній валюті у банківську систему – гривневі депозити населення за рік зросли на 19,4% у порівнянні з приростом на 5% за 2016 рік. У 1-му півріччі 2018 року, незважаючи на помітне зміцнення курсу гривні до долара США (на 6,7% – з 28,07 UAH/USD до 26,19 UAH/USD), спостерігався відтік корпоративних депозитів з банківського сектору в усіх валютах, тоді як в роздрібному сегменті депозити зростали як у гривні (+12% з початку року), так і в іноземній валюті (+1,0% у доларовому еквіваленті).

В цілому кошти клієнтів в банках України за 1-ше півріччя 2018 року зросли лише на 0,3% при зростанні сукупного кредитного портфелю на 0,9% р/р (за оперативними даними НБУ). Найбільш високими темпами зростали гривневі кредити фізичним особам – на 13,3% за 6 місяців, засвідчуючи, що споживчі кредити залишаються драйвером кредитної активності банків.

Важливим чинником макроекономічної стабільності в Україні залишається співпраця з Міжнародним валютним фондом – після отримання третього траншу в рамках програми EFF у вересні 2016 року, на початку квітня 2017 року Україна отримала четвертий транш на суму близько 1 млрд. дол. США, що поряд з емісією єврооблігацій Урядом України на суму 3 млрд.дол.США сприяло зростанню міжнародних резервів України до 18,8 млрд. дол. США (станом на 31 грудня 2017 року). Проте, протягом 2-го півріччя 2017 року та 1-го півріччя 2018 року Україна не змогла виконати умови, необхідні для виділення наступних траншів з боку МВФ, що посилює макроекономічні ризики для України в середньостроковій перспективі.

Хоча управлінський персонал вважає, що він вживає належні заходи на підтримку стабільності діяльності Банку, необхідні за існуючих обставин, збереження існуючої нестабільності у діловому середовищі може спричинити негативний вплив на результати діяльності та фінансовий стан Банку, характер та наслідки якого на поточний момент визначити неможливо. Ця окрема фінансова звітність відображає поточну оцінку управлінського персоналу щодо впливу умов здійснення діяльності в Україні на операційну діяльність та фінансовий стан Банку. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятись від оцінок управлінського персоналу.

3 Основні принципи облікової політики

Основа подання інформації. Ця окрема скорочена проміжна фінансова звітність була підготовлена відповідно до вимог МСБО 34 та Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) в цілому. Звітність підготовлена на основі принципу історичної вартості, з коригуваннями на початкове визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю та переоцінку будівель. У цій проміжній звітності дотримано тих самих облікових політик і методів обчислення, як і в останній річній фінансовій звітності, окрім описаних нижче змін, пов'язаних з запровадженням МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» та МСФЗ 15 «Виручка за контрактами з клієнтами». Ця проміжна скорочена окрема фінансова звітність повинна розглядатися спільно з окремою та консолідованою фінансовою звітністю Банку станом на 31 грудня 2017 року та за рік, що закінчився цією датою.

Безперервно діюче підприємство. Керівництво підготувало цю скорочену проміжну фінансову звітність відповідно до принципу подальшого безперервного функціонування. Формуючи таке професійне судження, керівництво врахувало фінансовий стан Банку, свої існуючі наміри, постійну фінансову підтримку з боку материнської компанії, заплановану в бюджеті прибутковість діяльності у майбутньому та доступ до фінансових ресурсів, а також проаналізувало вплив поточної фінансової та економічної ситуації на майбутню діяльність Банку.

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»

Банк застосував МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» (Стандарт), в редакції липня 2014 року, починаючи з 1 січня 2018 року. Стандарт замінив діючий раніше МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка».

Класифікація фінансових активів

В момент початкового визнання фінансових інструментів Банк здійснює їх класифікацію та визначає модель подальшої оцінки.

Боргові фінансові активи Банк класифікує, виходячи з бізнес-моделі, яку він використовує для управління цими активами, та характеристик грошових потоків, передбачених договором, що ініціює фінансовий інструмент.

Класифікація фінансових активів здійснюється за такими категоріями:

- фінансові активи, оцінені за амортизованою вартістю (AC);
- фінансові активи, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході (FVOCI);
- фінансові активи, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку (FVTPL).

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою вартістю тільки у випадку, якщо він відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікований як оцінюваний за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку:

- він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків, і
- його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів (критерій SPPI) на непогашену частину основної суми.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході тільки у випадку, якщо він відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікований на розсуд Банку як оцінюваний за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку:

- він утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом отримання передбачених договором грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів, і
- його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів (критерій SPPI) на непогашену частину основної суми.

При первісному визнанні інструментів капіталу, які не призначені для торгівлі, Банк може безповоротно вибрати відображати подальші зміни справедливої вартості в іншому сукупному доході, тобто віднести такі інструменти до категорії оцінки за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході (FVOCI). Цей вибір робиться окремо для кожного фінансового інструмента.

Всі фінансові активи, які не відповідають критеріям для їх оцінки за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, як описано вище, оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Крім того, при первісному визнанні Банк може безповоротно визначити фінансовий актив, який в іншому випадку відповідає вимогам, що підлягають оцінці за амортизованою вартістю або FVOCI, як FVTPL, якщо це усуває або істотно зменшує невідповідності в обліку, які в іншому випадку могли б виникнути.

Оцінка бізнес-моделі

Банк проводить оцінку мети бізнес-моделі, в рамках якої утримується актив, на рівні портфеля фінансових інструментів, оскільки це найкращим чином відображає спосіб управління бізнесом і надання інформації управлінському персоналу. При цьому розглядатиметься така інформація:

- політики і цілі, встановлені для даного портфеля фінансових активів, а також дія зазначених політик на практиці, зокрема, чи орієнтована стратегія управлінського персоналу на отримання процентного доходу, передбаченого договором, підтримку певної структури процентних ставок, забезпечення відповідності термінів погашення фінансових активів строкам погашення фінансових зобов'язань, що використовуються для фінансування цих активів, або на реалізацію грошових потоків шляхом продажу активів;
- яким чином оцінюється результативність портфеля і яким чином ця інформація повідомляється управлінському персоналу Банку;
- ризики, які впливають на результативність бізнес-моделі (і фінансових активів, утримуваних в рамках цієї бізнес-моделі), і яким чином здійснюється управління цими ризиками;
- яким чином винагороджуються менеджери, що здійснюють керівництво бізнесом (наприклад, чи залежить ця винагорода від справедливої вартості активів, якими вони управляють, або від отриманих ними від активів грошових потоків, передбачених договором);
- частота, обсяг і терміни продажів в минулих періодах, причини таких продажів, а також очікування щодо майбутнього рівня продажів. Однак інформація про рівні продажів розглядається не ізольовано, а в рамках єдиного цілісного аналізу того, яким чином досягається заявлена Банком мета управління фінансовими активами і як реалізуються грошові потоки.

Виділяються такі основні типи бізнес-моделей, в рамках яких відбувається управління фінансовими активами:

- бізнес-модель, метою якої є утримання активів для надходження передбачених договором грошових потоків;
- бізнес-модель, мета якої досягається шляхом отримання передбачених договором грошових потоків і продажу фінансових активів;
- інші бізнес-моделі, в тому числі: торгівля, управління на основі справедливої вартості, збільшення потоків грошових коштів до максимуму шляхом продаж.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

У випадку бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для надходження передбачених договором грошових потоків, продажі не є блокуючим фактором для класифікації до цієї моделі. Інформація про рівні продаж розглядається Банком не ізольовано, а в рамках способу комплексного аналізу, яким Банк досягає поставлені цілі в управлінні фінансовими активами та реалізує відповідні потоки грошових коштів. Тому, інформація про минулі продажі з конкретного портфеля фінансових інструментів аналізується в контексті причин їх здійснення та умов, що існували на момент продажі. До продаж, що не змінюють класифікації активів до моделі «утримання з метою надходження передбачених договором грошових потоків», віднесено продажі здійснені внаслідок:

- погіршення кредитної якості до рівня, що не є прийнятним для Банку згідно політики управління ризиком;
- реалізація плану виходу з кризової ситуації;
- зменшення рівня негативно класифікованих активів;
- утримання потрібного рівня регулятивного капіталу;
- зовнішніх чинників, на які Банк не має впливу.

Не суперечать також класифікації до моделі «утримання з метою надходження передбачених договором грошових потоків» продажі, здійснені в момент наближення терміну погашення активу згідно умов договору, неістотні продажі або рідко здійснювані.

Істотність продаж визначається порівнянням обсягу проданого портфеля до загального розміру портфеля, віднесеного до даної моделі на початок звітного періоду, а також аналогічного співвідношення реалізованого результату на продажі активів до доходів, що генерується таким портфелем. Для аналізу істотності обсягу продажі, агрегація здійснюється за період, що дорівнює середньому терміну погашення даного портфеля.

Якщо в майбутньому обсяги продаж будуть істотно перевищувати ті, що очікувалися Банком на момент оцінки бізнес-моделей, то такий факт не призводитиме до зміни бізнес-моделей, в рамках яких здійснюється управління вже існуючими активами, але буде мати вплив на визначення бізнес-моделі, для нових активів, що генеруються Банком в ході його діяльності.

Для бізнес-моделі, мета якої досягається шляхом отримання передбачених договором грошових потоків і продажу фінансових активів обсяги продаж не є суттєвим критерієм – допускається навіть значний їх обсяг та кількість.

Фінансові активи, що утримуються для торгових операцій і управління якими здійснюється та результативність яких оцінюється на основі справедливої вартості, будуть оцінюватися за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, оскільки вони не утримуються ані з метою отримання передбачених договором грошових потоків, ані з метою як отримання передбачених договором грошових потоків, так і продажу фінансових активів.

Оцінка того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатою основної суми та процентів

Для цілей даної оцінки «основна сума» визначається як справедлива вартість фінансового активу при його первісному визнанні. «Проценти» визначаються як відшкодування за вартість грошей у часі, за кредитний ризик щодо основної суми, що залишається непогашеною протягом певного періоду часу, та за інші основні ризики і витрати, пов'язані з кредитуванням (наприклад, ризик ліквідності та адміністративні витрати), а також маржу прибутку.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

При оцінці того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатами основної суми і процентів на непогашену частину основної суми («критерій SPPI»), Банк аналізує договірні умови фінансового інструмента, а саме - чи містить фінансовий актив яку-небудь договірну умову, яка може змінити терміни або суму передбачених договором грошових потоків так, що фінансовий актив не буде відповідати аналізованій вимозі. При проведенні оцінки Банк аналізує:

- умовні події, які можуть змінити терміни або суму грошових потоків;
- умови, що мають ефект важеля (леверидж) щодо грошових потоків;
- умови про дострокове погашення та пролонгації терміну дії;
- умови, які обмежують вимоги Банку грошовими потоками від обумовлених активів – наприклад, фінансові активи без права регресу;
- умови, які викликають зміни в відшкодуванні за тимчасову вартість грошей – наприклад, періодичний перегляд процентних ставок.

Умова про дострокове погашення відповідає критерію SPPI в тому випадку, якщо сума, сплачена при достроковому погашенні, представляє по суті непогашену частину основної суми і проценти на непогашену частину та може включати розумну додаткову компенсацію за дострокове припинення дії договору.

Крім того, умова про дострокове погашення розглядається як така, що відповідає даному критерію в тому випадку, якщо фінансовий актив придбавається або створюється з премією або дисконтом щодо зазначеної в договорі номінальної суми; сума, що підлягає виплаті при достроковому погашенні, по суті являє собою зазначену в договорі номінальну суму плюс передбачені договором нараховані (але не виплачені) проценти (і може також включати розумну додаткову компенсацію за дострокове припинення дії договору); і при первісному визнанні фінансового активу справедлива вартість його умови про дострокове погашення є незначною.

Рекласифікація фінансових активів здійснюється перспективно виключно у випадку зміни бізнес-моделі, в рамках якої вони утримуються. Фінансові зобов'язання та інструменти капіталу, а також фінансові активи, які на вибір Банку при початковому визнанні були класифіковані до моделі обліку за справедливою вартістю через прибутки/збитки не підлягають рекласифікації.

Похідні інструменти, вбудовані в фінансові активи, що знаходяться в сфері застосування МСФЗ 9, не відділяються від основного договору. Внаслідок цього, весь гібридний інструмент оцінюється за справедливою вартістю з відображенням переоцінки в прибутках та збитках.

Класифікація фінансових зобов'язань

Фінансові зобов'язання оцінюються за амортизованою собівартістю, за виключенням:

- 1) фінансових зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки;
- 2) фінансових зобов'язань, які виникають у разі, коли передавання фінансового активу не відповідає умовам припинення визнання або коли застосовується принцип продовження участі;
- 3) договорів фінансової гарантії, авалю, поруки;
- 4) зобов'язань з кредитування за ставкою, нижче ринкової;
- 5) умовного відшкодування, визнаного Банком, як покупцем під час об'єднання бізнесів, до якого застосовується МСФЗ 3 "Об'єднання бізнесу". Таке умовне відшкодування в подальшому оцінюється за справедливою вартістю з переоцінкою через прибутки/збитки.

Під час первісного визнання фінансове зобов'язання може бути класифіковане без права його наступної рекласифікації, як таке, що оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо:

- це дозволить усунути або значно зменшити непослідовність оцінки або визнання, яка б виникла внаслідок використання різних баз оцінки до активів або до зобов'язань, або до визнання пов'язаних з ними прибутків та збитків;
- договір містить один або декілька вбудованих похідних інструментів, при цьому основний договір не є фінансовим активом (крім випадків, коли вбудований похідний інструмент є незначним або відокремлення такого вбудованого похідного інструменту від основного договору було б заборонено).

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Вплив застосування МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» на класифікацію фінансових інструментів

Застосування описаних вище змін облікових політик має наступний вплив на класифікацію та оцінку фінансових інструментів станом на 1 січня 2018 р.:

- Кредити, видані банкам і клієнтам, які класифікувалися як кредити та дебіторська заборгованість і оцінювалися за амортизованою вартістю відповідно до МСБО 39, оцінюються за амортизованою вартістю відповідно до МСФЗ 9.
- Інвестиційні цінні папери, утримувані до погашення, оцінені за амортизованою вартістю згідно з МСБО 39, оцінюються за амортизованою вартістю згідно з МСФЗ 9.
- Боргові інвестиційні цінні папери, які класифікувалися як наявні для продажу відповідно до МСБО 39, оцінюються за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід згідно з МСФЗ 9.
- Інструменти капіталу, що класифікувалися як наявні для продажу відповідно до МСБО 39, оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід згідно з МСФЗ 9.
- Класифікація фінансових зобов'язань не зміниться внаслідок застосування МСФЗ 9

Амортизована собівартість фінансового активу або фінансового зобов'язання – сума, в якій оцінюється фінансовий актив або фінансове зобов'язання під час первісного визнання, за вирахуванням отриманих або сплачених коштів (основної суми боргу, процентних доходів (витрат) або інших платежів, що пов'язані з ініціюванням фінансового активу або фінансового зобов'язання), яка збільшена або зменшена на величину накопиченої амортизації, розрахованої з використанням ефективної ставки відсотка, – різниці між первісно визнаною сумою та сумою погашення фінансового інструменту, а також для фінансових активів скоригована з урахуванням оціночного резерву під кредитні збитки.

Валова балансова вартість фінансового активу – амортизована собівартість фінансового активу до коригування на величину оціночного резерву під кредитні збитки.

Ефективна ставка відсотка – ставка, яка точно дисконтує очікуваний потік майбутніх грошових платежів або надходжень упродовж очікуваного терміну дії фінансового активу або фінансового зобов'язання до валової балансової вартості фінансового активу або до амортизованої собівартості фінансового зобов'язання.

Ефективна ставка відсотка, скоригована з урахуванням кредитного ризику – ставка, яка точно дисконтує очікуваний потік майбутніх грошових платежів або надходжень упродовж очікуваного терміну дії фінансового активу до амортизованої собівартості фінансового активу, який є придбаним або створеним знеціненим фінансовим активом. Під час розрахунку ефективної ставки відсотка, скоригованої з урахуванням кредитного ризику, приймаються до уваги всі контрактні умови фінансового активу та очікувані кредитні збитки.

Первісне визнання та подальша оцінка фінансових інструментів

Фінансові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки при первісному визнанні відображаються за справедливою вартістю без урахування витрат на операції. Витрати на операції з придбання таких фінансових інструментів відображаються за рахунками витрат на дату їх здійснення.

Усі інші фінансові інструменти під час первісного визнання оцінюються за справедливою вартістю, до якої додаються витрати на операції. Витрати на операцію та інші платежі, що безпосередньо пов'язані з визнанням фінансового інструменту, відображаються на рахунках дисконту (премії) за цим фінансовим інструментом.

До витрат на операцію належать комісійні, сплачені агентам, консультантам, брокерам і дилерам, збори органам регулювання, фондовим біржам, податки та держмита тощо.

Витрати на операцію та комісійні доходи, що є невід'ємною частиною дохідності фінансового інструменту визнаються в складі фінансового інструменту і враховуються при розрахунку ефективної відсоткової ставки за таким фінансовим інструментом.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

За борговим фінансовим активом, що оцінюється за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході прибутки або збитки визнаються у складі іншого сукупного доходу до дати припинення його визнання або рекласифікації, за виключенням процентних доходів, нарахованих за методом ефективної відсоткової ставки, прибутків або збитків від його знецінення та прибутків або збитків від зміни офіційного курсу гривні до іноземних валют. Визнання оціночного резерву за таким активом не змінює величину його справедливої вартості.

Переоцінка фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході, здійснюється після нарахування процентів та амортизації дисконту/премії, формування оціночного резерву за кредитними ризиками не рідше ніж один раз на місяць.

В момент припинення визнання фінансового активу, що оцінюється за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході, накопичена сума переоцінки рекласифікується з іншого сукупного доходу в прибутки або збитки.

Зміна справедливої вартості фінансового зобов'язання, що класифікується в категорію за справедливою вартістю через прибуток або збиток, що викликана зміною власного кредитного ризику відображається у складі іншого сукупного доходу. Інші суми зміни справедливої вартості фінансового зобов'язання Банк визнає у прибутках або збитках.

Фінансові гарантії та зобов'язання з кредитування за ставкою нижче ринкової під час первісного визнання оцінюються за справедливою вартістю.

В подальшому зобов'язання з кредитування за ставкою нижче ринкової та фінансові гарантії оцінюються за найбільшою з двох таких величин - сумою оціночного резерву під очікувані кредитні збитки та сумою справедливої вартості фінансового зобов'язання за мінусом амортизації накопиченого доходу згідно з принципами його визнання.

Процентні доходи

Банк визнає за фінансовими інструментами процентний дохід/витрати за ефективною ставкою відсотка протягом періоду від дати їх початкового визнання до дати припинення визнання (продаж, погашення), рекласифікації.

Процентні доходи за фінансовими активами, які обліковуються за амортизованою собівартістю, визнаються за ефективною ставкою відсотка до валової балансової вартості за виключенням:

- 1) придбаних або створених знецінених фінансових активів. Для таких фінансових активів застосовується ефективна ставка відсотка, скоригована з урахуванням кредитного ризику, до амортизованої собівартості фінансового активу з моменту первісного визнання;
- 2) фінансових активів, які не є придбаними або створеними знеціненими фінансовими активами, але які в подальшому стали знеціненими фінансовими активами. У випадку таких фінансових активів Банк має застосовувати ефективну процентну ставку до амортизованої собівартості фінансового активу у наступних звітних періодах.

Коригування процентних доходів за фінансовим активом на третьому рівні кредитного ризику проводиться в кореспонденції з рахунками, призначеними для обліку оціночних резервів під очікувані кредитні збитки.

Зменшення корисності – Фінансові активи, зобов'язання з надання позик і договори фінансової гарантії

Модель зменшення корисності застосовується до фінансових інструментів, які не оцінюються за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку:

- фінансові активи, що є борговими інструментами;
- дебіторська заборгованість за договорами оренди;
- зобов'язання з надання позик і зобов'язання за договорами фінансової гарантії (раніше зменшення корисності оцінювалося відповідно до МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи»).

За інвестиціями в інструменти капіталу збиток від зменшення корисності не визнається.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Резерви під очікувані кредитні збитки повинні визнаватися в сумі, що дорівнює або очікуваним кредитним збиткам за 12 місяців, або очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента. Очікувані кредитні збитки за весь строк дії інструмента – це очікувані кредитні збитки, що виникають внаслідок усіх можливих подій дефолту протягом усього очікуваного строку дії фінансового інструмента, тоді як очікувані кредитні збитки за 12 місяців становлять важливу частину очікуваних кредитних збитків, що виникають внаслідок подій дефолту, можливих протягом 12 місяців після звітної дати.

Банк визнає резерви під очікувані кредитні збитки за дебіторською заборгованістю за договорами оренди в сумі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента.

Банк для придбаних або створених знецінених фінансових активів на дату первісного визнання оціночний резерв не визнається – валова балансова вартість є його справедливою вартістю. Первісно очікувані кредитні збитки за таким фінансовим активом включаються в ефективну ставку відсотка, скориговану з урахуванням кредитного ризику. Будь-яка зміна очікуваних кредитних збитків визнається в прибутках або збитках, навіть якщо така зміна перевищує величину раніше сформованого резерву за таким фінансовим активом.

Оцінка очікуваних кредитних збитків

Очікувані кредитні збитки являють собою розрахункову оцінку, зважену з урахуванням ймовірності кредитних збитків. Вони будуть оцінюватися таким чином:

- *щодо фінансових активів, які не є кредитно-знеціненими станом на звітну дату:* як теперішня вартість усіх очікуваних недоотримань грошових коштів (тобто різниця між грошовими потоками, що належать Банку відповідно до договору, і грошовими потоками, які Банк очікує отримати);
- *щодо фінансових активів, які є кредитно-знеціненими станом на звітну дату:* як різниця між валовою балансовою вартістю активів і теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків;
- *щодо невикористаної частини зобов'язань з надання позик:* як теперішня вартість різниці між передбаченими договором грошовими потоками, які належать Банку за договором, якщо утримувач зобов'язання з надання позик скористається своїм правом на отримання позики, і грошовими потоками, які Банк очікує отримати, якщо ця позика буде видана;
- *щодо договорів фінансової гарантії:* як теперішня вартість очікуваних виплат утримувачеві договору для компенсації понесеного ним кредитного збитку за вирахуванням сум, які Банк очікує відшкодувати.

Фінансові активи, що є кредитно-знеціненими, визначаються як фінансові активи, за якими є об'єктивні докази збитку чи спостерігаються одна або декілька подій, що мають негативний вплив на очікувані майбутні грошові потоки за таким фінансовим активом.

Банк для потреб оцінки очікуваних кредитних збитків класифікує фінансові інструменти відповідно до вимог МСФЗ 9 до однієї з трьох стадій знецінення. Стадія знецінення визначається, виходячи з того, наскільки суттєво змінився рівень кредитного ризику за фінансовим інструментом станом на звітну дату порівняно з датою його первісного визнання.

Фінансові інструменти, за якими відсутнє значне збільшення кредитного ризику порівняно з датою первісного визнання Банк класифікує до першої стадії знецінення.

Фінансові інструменти, за якими наявні ознаки значного збільшення кредитного ризику порівняно з датою первісного визнання та не перебувають в стані дефолт Банк класифікує до другої стадії знецінення.

Фінансові активи в стані дефолт відносяться Банком до третьої стадії знецінення знецінених фінансових активів.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Визначення дефолту

Фінансовий актив відноситься Банком до фінансових активів, за якими настала подія дефолту, у таких випадках:

- малоімовірно, що кредитні зобов'язання позичальника перед Банком будуть погашені в повному обсязі без застосування Банком таких дій, як реалізація забезпечення (за його наявності); або
- заборгованість позичальника за будь-яким із суттєвих кредитних зобов'язань Банку прострочена більш ніж на 90 днів. Овердрафти вважаються простроченою заборгованістю на наступний день, коли клієнт порушив рекомендований ліміт або йому був рекомендований ліміт, менший, ніж сума поточної непогашеної заборгованості.
- зміна умов кредитування, пов'язана із фінансовими труднощами боржника.
- початок судового провадження, ліквідації або процедури банкрутства позичальника.

При оцінці настання події дефолту за зобов'язаннями позичальника Банк враховує такі показники:

- якісні: наприклад, порушення обмежувальних умов договору (ковенант);
- кількісні: наприклад, статус простроченої заборгованості та несплата за іншим зобов'язанням одного і того ж емітента Банку; а також
- на основі даних, самостійно розроблених всередині Банку і отриманих із зовнішніх джерел;
- початок ліквідації або процедура банкрутства позичальника.

Вхідні дані при оцінці виникнення події дефолту за фінансовим інструментом та їхня значимість можуть змінюватися з плином часу з тим, щоб відобразити зміни в обставинах.

Темп оздоровлення

Банк встановлює певний період, необхідний для відновлення якості фінансових активів. Умови періоду відновлення якості вважаються виконаними, якщо впродовж встановленого періоду від дня запровадження Банком заходів, спрямованих на відновлення здатності контрагента виконувати зобов'язання, відсутні ознаки знецінення, забезпечується виконання зобов'язань перед Банком.

Значне збільшення кредитного ризику

При визначенні того, чи має місце значне збільшення кредитного ризику (тобто ризику дефолту) за фінансовим інструментом з моменту його первісного визнання, Банк розглядає обґрунтовану і підтверджену інформацію, актуальну і доступну без надмірних витрат або зусиль, включаючи як кількісну, так і якісну інформацію, а також аналіз, заснований на історичному досвіді Банку, експертній грошовій оцінці якості кредиту і прогностичній інформації.

Банк в першу чергу виявляє, чи відбулося значне збільшення кредитного ризику для експозицій, що зазнають кредитного ризику, у таких випадках:

- заборгованість позичальника за будь-яким із суттєвих кредитних зобов'язань Банку прострочена більш ніж на 30 днів, але менше ніж на 90 днів. Овердрафти вважаються простроченою заборгованістю на наступний день, коли клієнт порушив рекомендований ліміт або йому був рекомендований ліміт, менший, ніж сума поточної непогашеної заборгованості.
- якісні: наприклад, порушення обмежувальних умов договору (ковенант);
- кількісні: наприклад, статус простроченої заборгованості та несплата за іншим зобов'язанням одного і того ж емітента Банку; а також
- на основі даних, самостійно розроблених всередині Банку і отриманих із зовнішніх джерел.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Банк здійснює перевірку ефективності критеріїв, використовуваних для виявлення значного збільшення кредитного ризику шляхом регулярних перевірок з тим, щоб переконатися, що:

- через застосування критеріїв можливо виявляти значне збільшення кредитного ризику до того, як за експозицією, що зазнає кредитного ризику, станеться дефолт;
- критерії не збігаються з моментом часу, коли оплата за активом прострочена більш ніж на 30 днів.

Вхідні дані при оцінці очікуваних кредитних збитків

Основними вхідними даними при оцінці очікуваних кредитних збитків є часові структури наступних змінних:

- ймовірність дефолту (PD);
- величина збитку у випадку дефолту (LGD);
- сума під ризиком у випадку дефолту (EAD).

Дані показники отримані з внутрішніх статистичних моделей та інших історичних даних, які використовуються в моделях для розрахунку регулятивного капіталу. Вони будуть скориговані з тим, щоб відображати прогнозу інформацію, наведену нижче.

PD оцінки мають бути обліковані на конкретну дату, яка була розрахована згідно з статистичними моделями та оцінена з використанням інструментів, адаптованих до різних категорій контрагентів і експозицій, що зазнають кредитного ризику.

Величина збитку у випадку дефолту (LGD) являє собою величину ймовірного збитку у випадку дефолту. Банк оцінює показники LGD, виходячи з інформації щодо коефіцієнтів повернення коштів за позовами проти контрагентів-неплатників.

Сума під ризиком у випадку дефолту (EAD) являє собою очікувану величину експозиції, що зазнає кредитного ризику, в дату настання дефолту. Даний показник розраховується Банком виходячи з поточної величини EAD та її можливих змін, припустимих за договором, включаючи амортизацію і дострокове погашення. Для фінансового активу величиною EAD є валова балансова вартість у випадку дефолту. Для зобов'язань з надання позик і договорів фінансової гарантії величина EAD враховує отриману суму, а також можливі майбутні суми, що можуть бути отримані або погашені за договором, які будуть оцінюватися на основі історичних спостережень і прогнозів.

Як описано вище, за умови використання максимально коефіцієнта ймовірності дефолту за строками 12 місяців для фінансових активів, за якими не відбулося значного збільшення кредитного ризику, Банк оцінює очікувані кредитні збитки з урахуванням ризику дефолту протягом максимального періоду за договором (включаючи будь-які опції позичальника на пролонгацію), протягом якого наражається на кредитний ризик, навіть якщо для цілей управління ризиками Банк розглядає більш тривалий період.

Відносно овердрафтів та кредитних карт для фізичних осіб і деяких поновлюваних механізмів кредитування для юридичних осіб, які включають як кредит, так і незатребуваний компонент прийнятого на себе зобов'язання, Банк буде оцінювати очікувані кредитні збитки протягом періоду, що перевищує максимальний період за договором, якщо передбачена договором можливість Банку вимагати погашення кредиту і анулювати незатребуваний компонент прийнятого на себе зобов'язання не обмежує існування ризику кредитних ризиків для Банку, визначеним у договорі строком для подачі повідомлення про припинення.

Дані механізми кредитування, які не мають фіксованого строку або схеми погашення, і управління ними здійснюється на груповій основі. Банк може анулювати їх з негайним набранням чинності рішенням про анулювання, але дане передбачене договором право використовується не в рамках звичайного поточного управління, а тільки в тих випадках, коли Банку стає відомо про збільшення кредитного ризику на рівні механізму кредитування. Даний більш тривалий період буде оцінюватися з урахуванням дій з управління кредитним ризиком, які Банк очікує здійснити і які служать для зменшення наслідків очікуваних кредитних збитків. До них відносяться зменшення лімітів та анулювання кредитного механізму.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Якщо моделювання параметра здійснюється на груповій основі, то фінансові інструменти будуть згруповані на основі загальних характеристик ризику, які включають в тому числі:

- тип інструмента;
- тип забезпечення;
- дату первісного визнання;
- географічне положення позичальника;
- валюту договору.

Групи підлягають регулярній перевірці для забезпечення того, щоб експозиції, що зазнають кредитного ризику, в межах певної групи залишалися однорідними.

Прогнозна інформація

Банк включає прогнозну інформацію як у свою оцінку значного збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання, так і в оцінку очікуваних кредитних збитків. Ця оцінка базується на зовнішній інформації. Зовнішня інформація може включати економічні дані і прогнози, що публікуються державними органами, а також окремі індивідуальні та наукові прогнози.

Банк буде періодично проводити стрес-тестування «шокових» сценаріїв з тим, щоб скорегувати свій підхід до визначення даних репрезентативних сценаріїв.

Банк виділив і документально оформив основні чинники кредитного ризику і кредитних збитків для кожного портфеля фінансових інструментів і, використовуючи аналіз історичних даних, оцінив взаємозв'язок між макроекономічними змінними, кредитним ризиком і кредитними збитками. Основними рушійними факторами є прогнози ВВП, рівня безробіття, прогнози ставок EURIBOR.

Забезпечення

Як засіб покращення кредитної якості, Банк під час розрахунку розміру очікуваних кредитних збитків, приймає вартість застави, яка відповідає встановленим критеріям прийнятності, встановлених Банком та визначених регулятором.

Списання

Списання валової балансової вартості фінансового інструменту за рахунок сформованого резерву відбувається після визнання його безнадійним, наявності сформованого резерву під очікувані кредитні збитки, та одночасного виконання інших передумов, визначених вимогами чинного законодавства України та внутрішніх нормативних документів Банку.

Припинення визнання і модифікація договору

Припинення визнання фінансових активів відбувається якщо:

- а) строк дії прав на грошові потоки, що визначені умовами договору фінансового активу, закінчується;
- б) передавання фінансового активу відповідає критеріям припинення;
- в) списання фінансового активу за рахунок резерву.

Передача фінансового активу відбувається, якщо виконується одна з таких умов:

- передано права на одержання грошових потоків від фінансового активу, які передбачені договором;
- зберігаються права на одержання грошових потоків від фінансового активу, які передбачені договором про передавання, але існує зобов'язання сплатити грошові потоки одному чи кільком одержувачам за договором, що відповідає таким умовам:

- а) відсутнє зобов'язання сплатити суми кінцевим покупцям до часу отримання еквівалентних сум від первісного активу;
- б) умови договору забороняють Банку продавати або передавати в заставу первісний фінансовий актив, крім його передавання кінцевим одержувачам як забезпечення зобов'язання сплатити грошові потоки;
- в) існує зобов'язання передати будь-які грошові потоки, які отримуються за дорученням кінцевих одержувачів, без суттєвої затримки. Проценти за такими інвестиціями передаються кінцевим одержувачам.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Під час передавання фінансового активу, оцінюються межі, у яких зберігаються всі ризики та винагороди від володіння активом з урахуванням такого:

а) якщо в основному всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом передано, то визнання фінансового активу припиняється та визнаються права і зобов'язання, створені або збережені під час передавання, окремо як актив або зобов'язання;

б) якщо в основному всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом збережено, то визнання фінансового активу продовжується;

в) якщо в основному всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом не збережено та не передано, то визначається, чи зберігається контроль за фінансовим активом.

Контроль за переданим активом відсутній, якщо сторона, якій цей актив передається, має реальну змогу його продати непов'язаній третій стороні та може здійснити цей продаж в односторонньому порядку без необхідності встановлювати додаткові обмеження щодо такого передавання.

Якщо контроль за фінансовим активом не зберігається, визнання такого активу припиняється, інакше, у разі збереження контролю за фінансовим активом, продовжується його визнання у межах подальшої участі в ньому.

Різниця між балансовою вартістю фінансового активу, визначеною на дату припинення визнання, та сумою отриманої компенсації (в тому числі величину отриманого нового активу за вирахуванням величини прийнятого зобов'язання), відображається як доходи або витрати від припинення визнання.

Фінансове зобов'язання або його частина, припиняє визнаватись якщо таке зобов'язання погашено, анульовано або строк його виконання закінчився.

Обмін між позичальником та кредитором борговими фінансовими зобов'язаннями за суттєво відмінними умовами відображається як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання. Аналогічно суттєві зміни умов (модифікацію) за фінансовим зобов'язанням або його частиною відображається в бухгалтерському обліку як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання.

Суттєво відмінними є такі умови, відповідно до яких чиста вартість теперішніх грошових потоків за новими умовами, дисконтована із застосуванням первісної ефективної ставки відсотка (для фінансового зобов'язання з плаваючою процентною ставкою - ефективної ставки відсотка, що була розрахована під час останньої зміни номінальної процентної ставки), відрізняється щонайменше на 10 % від дисконтованої теперішньої вартості грошових потоків, що залишилися до строку погашення первісного фінансового зобов'язання.

Будь-які витрати або винагороди є доходами/витратами від припинення визнання, якщо обмін борговими фінансовими зобов'язаннями або зміна умов за фінансовим зобов'язанням відображається в бухгалтерському обліку як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання.

Різниця між балансовою вартістю погашеного або переданого іншій стороні фінансового зобов'язання (або частини фінансового зобов'язання) та сумою сплаченої компенсації є доходами/витратами від припинення визнання.

Якщо обмін борговими фінансовими зобов'язаннями або зміна умов за ними (модифікація) не призводить до припинення визнання, будь-які витрати та винагороди від обміну/модифікації коригують балансову вартість фінансового зобов'язання і амортизуються протягом терміну дії нового зобов'язання (ефективна ставка відсотка не перераховується).

Модифікований фінансовий актив – актив, за яким грошові потоки, передбачені договором, були переглянуті за згодою сторін або модифіковані. Модифікація може не призводити до припинення визнання такого фінансового активу або призводити до припинення визнання фінансового активу з наступним визнанням нового фінансового активу.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Якщо умови договору за фінансовим активом переглядаються за згодою сторін або відбувається будь-яка інша модифікація, що не призводить до припинення визнання первісного фінансового активу, валова балансова вартість цього активу перераховується та визнаються доходи або витрати від модифікації в сумі різниці між валовою балансовою вартістю за первісними умовами та валовою балансовою вартістю за переглянутими модифікованими.

Перерахована валова балансова вартість визначається як теперішня вартість переглянутих модифікованих грошових потоків, передбачених договором, дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка (або первісною ефективною ставкою відсотка, скоригованою з урахуванням кредитного ризику для придбаних (створених) первісно знецінених фінансових активів). Витрати на операцію включаються в балансову вартість модифікованого фінансового активу та амортизуються протягом строку його дії.

Припинення визнання первісного фінансового активу і визнання нового відбувається, якщо переглянуті або модифіковані грошові потоки, що передбачені договором є такими, що відповідають критеріям припинення визнання первісного фінансового активу.

На дату модифікації новий фінансовий актив визнається за справедливою вартістю, враховуючи витрати на операцію, що пов'язані зі створенням нового фінансового активу, та суму очікуваних кредитних збитків протягом 12 місяців.

Якщо в результаті модифікації виникає новий фінансовий актив, який є первісно знеціненим, то враховуються кредитні збитки протягом всього строку дії фінансового активу.

На дату припинення визнання первісного фінансового активу визнаються доходи або витрати від припинення визнання, що дорівнюють різниці між амортизованою собівартістю первісного фінансового активу та справедливою вартістю нового фінансового активу з врахуванням витрат на операцію.

Перехідні положення

Зміни в обліковій політиці в результаті застосування МСФЗ 9, у загальному випадку, застосовуються ретроспективно, за винятком ситуацій, зазначених нижче.

- Банк скористався звільненням, яке дозволяє не перераховувати порівняльні дані за попередні періоди в частині змін до класифікації та оцінки (включаючи зменшення корисності) фінансових інструментів. Різниці між колишньою балансовою вартістю інструментів і їх балансовою вартістю відповідно до МСФЗ 9, у загальному випадку, визнані в складі нерозподіленого прибутку і резервів власного капіталу станом на 1 січня 2018 року.
- Визначення бізнес-моделі, у рамках якої утримується фінансовий актив, зроблені виходячи з фактів і обставин, що існують на дату першого застосування МСФЗ 9.
- Якщо борговий інвестиційний цінний папір мав низький кредитний ризик станом на 1 січня 2018 р., то Банк визначив, що значного збільшення кредитного ризику за активом з моменту первісного визнання не було.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Таблиця, вміщена нижче відображає категорії оцінки фінансових інструментів відповідно до МСБО 39 та нові категорії, визначені згідно МСФЗ 9 станом на 1 січня 2018 року.

У тисячах гривень	Категорія оцінки за МСБО 39	Категорія оцінки за МСФЗ 9	Балансова вартість за МСБО 39	Балансова вартість за МСФЗ 9
Фінансові активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	Кредити та дебіторська заборгованість	Амортизована собівартість	2 322 054	2 321 431
Заборгованість інших банків	Кредити та дебіторська заборгованість	Амортизована собівартість	15 370	15 147
Кредити та аванси клієнтам	Кредити та дебіторська заборгованість	Амортизована собівартість	7 856 641	7 873 282
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	Фінансові активи доступні для продажу	Справедлива вартість, з переоцінкою через інший сукупний дохід	1 924 325	1 924 325
Інвестиційні цінні папери в портфелі до погашення	Фінансові активи, що утримуються до погашення	Амортизована собівартість	1 185 365	1 180 950
Інші фінансові активи	Кредити та дебіторська заборгованість	Амортизована собівартість	34 688	34 688
Всього фінансових активів			13 338 443	13 349 823
Фінансові зобов'язання				
Заборгованість перед іншими банками	Амортизована собівартість	Амортизована собівартість	1 624 499	1 624 499
Кошти клієнтів	Амортизована собівартість	Амортизована собівартість	10 894 390	10 894 390
Кошти інших фінансових організацій	Амортизована собівартість	Амортизована собівартість	102 465	102 465
Випущені боргові цінні папери	Амортизована собівартість	Амортизована собівартість	4 759	4 759
Інші фінансові зобов'язання	Амортизована собівартість	Амортизована собівартість	55 101	72 784
Всього фінансових зобов'язань			12 681 214	12 698 897

У поданій нижче таблиці представлено вплив на зміни балансової вартості фінансових інструментів застосування вимог МСФЗ 9 щодо класифікації та оцінки:

У тисячах гривень	31 грудня 2017 року згідно МСБО 39	Рекласи- фікація	Зміна оцінок	1 січня 2018 року згідно МСФЗ 9	Вплив на накопиче- ний дефіцит	Вплив на резерв пере оцінки
Фінансові активи						
Грошові кошти та їх еквіваленти	2 322 054	-	(623)	2 321 431	(623)	-
Заборгованість інших банків	15 370	-	(223)	15 147	(223)	-
Кредити та аванси клієнтам	7 856 641	-	16 641	7 873 282	16 641	-
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу МСБО 39/ Інвестиційні цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід-МСФЗ 9	1 924 325	-	-	1 924 325	(24 502)	24 502
Інвестиційні цінні папери в портфелі до погашення МСБО39 / Інвестиційні цінні папери, що обліковуються за амортизованою собівартістю	1 185 365	-	(4 415)	1 180 950	(4 415)	-
Інші фінансові активи	34 688	-	-	34 688	-	-
Всього фінансових активів	13 338 443	-	11 380	13 349 823	(13 122)	24 502
Фінансові зобов'язання						
Заборгованість перед іншими банками	1 624 499	-	-	1 624 499	-	-
Кошти клієнтів	10 894 390	-	-	10 894 390	-	-
Кошти інших фінансових організацій	102 465	-	-	102 465	-	-
Випущені боргові цінні папери	4 759	-	-	4 759	-	-
Інші фінансові зобов'язання	55 101	-	17 683	72 784	(17 683)	-
Всього фінансових зобов'язань	12 681 214	-	17 683	12 698 897	(17 683)	-

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Банк здійснив рекласифікацію облігацій українського банку, що визнаний неплатоспроможним в попередніх звітних періодах, в сумі 23 261 тисяч гривень до вирахування резерву та балансовою вартістю рівною нулю з категорії «Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу» в оціночну категорію «амортизована собівартість».

Інструменти капіталу, що за МСБО 39 були віднесені в категорію Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу Банк класифікував в категорію оцінки за справедливою вартістю з переоцінкою через інший сукупний дохід, оскільки дані інструменти не призначені для торгівлі та для них відсутній активний ринок. Балансова вартість таких інструментів складає 30 тисяч гривень.

Зміна суми сформованих резервів під кредитні збитки за МСБО 39 та МСФЗ 9 представлена нижче:

	31 грудня 2017 року згідно МСБО 39/ МСБО37	Врахування накопиченого коригування відсоткових доходів за знеціненими кредитами	Рекла- сифі- кація	Зміна оцінок	1 січня 2018 року згідно МСФЗ 9	Вплив на накопиче- ний дефіцит
<i>У тисячах гривень</i>						
Фінансові активи						
Грошові кошти та їх еквіваленти	1 177	-		623	1 800	(623)
Заборгованість інших банків	-	-		223	223	(223)
Кредити та аванси клієнтам	824 682	22 529		(16 641)	830 570	16 641
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу МСБО 39/ Інвестиційні цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід-МСФЗ 9	23 261	-	(23 261)	24 502	24 502	(24 502)
Інвестиційні цінні папери в портфелі до погашення МСБО39 / Інвестиційні цінні папери, що обліковуються за амортизованою собівартістю	-	-	23 261	4 415	27 676	(4 415)
Інші фінансові активи	8 587	-		-	8 587	-
Всього фінансових активів	857 707	22 529	-	13 122	893 358	(13 122)
Фінансові зобов'язання						
Інші фінансові зобов'язання - резерв за зобов'язаннями кредитного характеру	104	-		17 683	17 787	(17 683)
Всього фінансових зобов'язань	104	-	-	17 683	17 787	(17 683)

Нижче подано загальний вплив застосування вимог МСФЗ 9 на компоненти капіталу з врахуванням змін відстроченого податкового активу станом на 1 січня 2018 року:

	Резерви переоцінки цінних паперів, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Накопичений дефіцит
<i>У тисячах гривень</i>		
Залишок на 31 грудня 2017 року	23 563	(879 573)
Визнання резерву під очікувані кредитні збитки		
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	(623)
Заборгованість інших банків	-	(223)
Кредити та аванси клієнтам	-	16 641
Інвестиційні цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	24 502	(24 502)
Інвестиційні цінні папери, що обліковуються за амортизованою собівартістю	-	(4 415)
Інші фінансові зобов'язання - резерв за зобов'язаннями кредитного характеру	-	(17 683)
Відстрочений податковий актив, пов'язаний із зміною оцінок очікуваних кредитних збитків	-	3 183
Залишок на 1 січня 2018 року	48 065	(907 195)

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Перерахунок іноземних валют. Основні курси обміну, що застосовувались для перерахунку сум в іноземній валюті, були такими:

	30 червня 2018 року, гривень	31 грудня 2017 року, гривень
1 долар США	26,1892	28,0672
1 євро	30,5680	33,4954
1 польський злотий	7,0417	8,0117
1 російський рубль	0,4171	0,4870

Зміни у форматі окремої фінансової звітності. За потреби, порівняльні дані можуть бути скориговані для забезпечення співставності з форматом окремої фінансової звітності за поточний рік.

Внаслідок зміни облікових політик, пов'язаних із першим застосуванням МСФЗ 9 з 1 січня 2018 року презентація порівняльних даних за 2017 рік звіту про прибутки та збитки була змінена. Зміни стосувалися Інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу та Інвестиційних цінних паперів в портфелі до погашення - ці позиції об'єднано в рядок Інвестиційні цінні папери. Ефект зміни відображено нижче в таблиці:

У тисячах гривень	Початково відображено у звітності	Коригування	Після перерахування
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	1 924 325	(1 924 325)	-
Інвестиційні цінні папери в портфелі до погашення	1 185 365	(1 185 365)	-
Інвестиційні цінні папери	-	3 109 690	3 109 690

У звіті про прибутки, збитки та інший сукупний дохід протягом періоду з 1 січня по 30 червня 2017 року, здійснено зміни презентації внаслідок рекласифікацій окремих складових доходів та витрат. Зміст коригування вміщено в таблиці нижче:

У тисячах гривень	Початково відображено у звітності	Коригування	Після перерахування
Резерв на знецінення кредитів	(75 129)	75 129	-
Резерв під інші фінансові та нефінансові активи	(18)	18	-
Чистий збиток від оцінки зменшення корисності фінансових активів	-	(74 913)	(74 913)
Адміністративні та інші операційні витрати	(397 394)	207 717	(189 677)
Витрати на виплати працівникам	-	(156 146)	(156 146)
Витрати на знос та амортизацію	-	(51 805)	(51 805)

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики

Банк використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, що визнаються у фінансовій звітності, та на балансову вартість активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року. Розрахунки та судження постійно переглядаються і базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики.

При підготовці окремої проміжної скороченої фінансової звітності, судження, зроблені керівництвом при застосуванні облікової політики Банку були такими ж, як ті, що застосовувались до окремої фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2017, підготовленої відповідно до МСФЗ, окрім змін, викладених в примітці 3, а також перегляду термінів експлуатації незначної підгрупи основних засобів, що відносяться до систем безпеки.

5 Грошові кошти та їх еквіваленти

<i>У тисячах гривень</i>	30 червня 2018 року	31 грудня 2017 року
Грошові кошти у касі	582 948	355 870
Залишок на кореспондентському рахунку в НБУ	678 897	464 525
Кореспондентські рахунки в інших банках	516 372	1 270 563
Депозитні сертифікати Національного банку України	-	172 185
Розміщення коштів у інших банках з первісним терміном погашення менше трьох місяців	-	60 088
Резерв під очікувані кредитні збитки (2017 - резерви на знецінення)	(1 112)	(1 177)
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	1 777 105	2 322 054

Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 26.

6 Заборгованість інших банків

<i>У тисячах гривень</i>	30 червня 2018 року	31 грудня 2017 року
Гарантійні депозити	9 281	9 219
Міжбанківські кредити	4 149	6 151
Резерв під очікувані кредитні збитки	(204)	-
Всього заборгованості інших банків	13 226	15 370

До складу гарантійних депозитів входять кошти, що розміщені, в основному, як гарантійні депозити за картковими розрахунками та переказами коштів, а також документарними операціями. Міжбанківські кредити - це короткострокові кредити іншим банкам із початковим строком погашення більше ніж 90 днів.

<i>У тисячах гривень</i>	Міжбанківські кредити	Гарантійні депозити	Всього
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 1 січня 2018 року - стадія 1	32	190	222
Зміна рівня очікуваних кредитних збитків	(4)	32	28
Активи, визнання яких було припинено протягом періоду	-	(227)	(227)
Нові активи, визнані протягом періоду	-	182	182
Вплив зміни валютних курсів	(1)	-	(1)
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 30 червня 2018 року - стадія 1	27	177	204

7 Кредити та аванси клієнтам

У тисячах гривень	30 червня 2018 року	31 грудня 2017 року
Кредити юридичним особам	5 747 913	5 019 665
Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі	2 262 639	2 221 548
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	961 020	873 972
Кредити фізичним особам – інші споживчі кредити	703 448	566 138
Резерв під очікувані кредитні збитки (2017 - резерви на знецінення)	(813 175)	(824 682)
Всього кредитів та авансів клієнтам	8 861 845	7 856 641

Протягом I півріччя 2018 року в сумі резерву на знецінення кредитів відбулися такі зміни:

У тисячах гривень	1 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом 12 місяців	2 стадія зменшення корисності - кредитні збитки, що очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, за не знеціненими кредитами	3 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, знецінені кредити	Придбані (створені) знецінені активи	Всього
Резерв під очікувані кредитні збитки на 1 січня 2018 року	207 801	10 529	597 161	15 078	830 569
Збільшення, пов'язані з створенням активів протягом періоду	97 759	2	537	-	98 298
Зменшення, пов'язані з припиненням визнання активів протягом періоду	(29 546)	(2 469)	(15 274)	(3 953)	(51 242)
Зміна рівня очікуваних кредитних збитків	(77 374)	47 129	28 434	(2 810)	(4 621)
Зміни внаслідок модифікації активів	-	-	(1 079)	-	(1 079)
Списання за рахунок резервів	(10)	(1)	(39 535)	(43)	(39 589)
Коригування процентних доходів за знеціненими кредитами	(101)	(45)	9 134	360	9 347
Вплив зміни валютних курсів	(2 681)	(56)	(25 772)	-	(28 508)
Інші зміни, в тому числі переведення між стадіями	20 292	(33 091)	12 799	-	-
Резерв під очікувані кредитні збитки на 30 червня 2018 року	216 140	21 998	566 405	8 632	813 175

Сума проданих вимог складає 38 337 тисяч гривень, при цьому сума резерву використана для списання невідшкодованої при продажі заборгованості становить 36 700 тисяч гривень.

Протягом I півріччя 2017 року в сумі резерву на знецінення кредитів відбулися такі зміни:

У тисячах гривень	Кредити юридичним особам	Кредити на автомобілі	Інші споживчі кредити	Іпотечні кредити	Всього
Резерв на знецінення кредитів на 1 січня 2017 р.	314 479	148 832	74 292	242 155	779 758
Резерв на знецінення кредитів протягом звітного періоду	24 165	11 879	26 335	15 701	78 080
Кредити та аванси клієнтам, продані та процнені	(1 110)	(443)	(4)	(859)	(2 416)
Кредити та аванси клієнтам списані протягом звітного періоду	(604)	(86)	-	-	(690)
Курсові різниці	(6 095)	(666)	(283)	(8 132)	(15 176)
Резерв на знецінення кредитів на 30 червня 2017 р.	330 835	159 516	100 340	248 865	839 556

7 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче поданий аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 30 червня 2018 року:

	1 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом 12 місяців	2 стадія зменшення корисності - кредитні збитки, що очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, за не знеціненими кредитами	3 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, знецінені кредити	Придбані (створені) знецінені активи	Всього
<i>У тисячах гривень</i>					
Кредити юридичним особам					
- не прострочені	5 309 082	57 448	155 903	-	5 522 433
- прострочені менше ніж 30 днів	34 575	-	532	-	35 107
- прострочені від 30 до 90 днів	601	9 558	1 205	-	11 364
- прострочені від 91 до 180 днів	-	121	3 056	-	3 177
- прострочені від 181 до 360 днів	-	-	15 045	-	15 045
- прострочені більше 360 днів	-	14	160 773	-	160 787
- резерв під очікувані кредитні збитки	(80 568)	(4 173)	(212 995)	-	(297 736)
Всього балансова вартість кредитів юридичним особам	5 263 690	62 968	123 519	-	5 450 177
Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі					
- не прострочені	2 101 970	-	11 933	-	2 113 903
- прострочені менше ніж 30 днів	34 368	-	2 983	-	37 351
- прострочені від 30 до 90 днів	-	14 070	2 844	-	16 914
- прострочені від 91 до 180 днів	-	-	15 645	-	15 645
- прострочені від 181 до 360 днів	-	-	10 940	-	10 940
- прострочені більше 360 днів	-	-	67 886	-	67 886
- резерв під очікувані кредитні збитки	(35 264)	(6 653)	(88 973)	-	(130 890)
Всього балансова вартість кредитів фізичним особам на автомобілі	2 101 074	7 417	23 258	-	2 131 749
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити					
- не прострочені	692 346	-	56 992	-	749 338
- прострочені менше ніж 30 днів	6 178	-	691	-	6 869
- прострочені від 30 до 90 днів	-	3 881	7 321	-	11 202
- прострочені від 91 до 180 днів	-	-	2 262	-	2 262
- прострочені від 181 до 360 днів	-	-	3 154	-	3 154
- прострочені більше 360 днів	-	-	188 195	-	188 195
- резерв під очікувані кредитні збитки	(26 364)	(1 822)	(220 784)	-	(248 970)
Всього балансова вартість іпотечні кредити фізичним особам	672 160	2 059	37 831	-	712 050
Кредити фізичним особам – інші споживчі кредити					
- не прострочені	603 467	7	4 825	202	608 501
- прострочені менше ніж 30 днів	30 593	74	524	141	31 332
- прострочені від 30 до 90 днів	667	11 380	3 744	161	15 952
- прострочені від 91 до 180 днів	-	479	14 516	877	15 872
- прострочені від 181 до 360 днів	-	107	16 273	7 403	23 783
- прострочені більше 360 днів	-	20	7 988	-	8 008
- резерв під очікувані кредитні збитки	(73 944)	(9 350)	(43 653)	(8 632)	(135 579)
Всього балансова вартість інших споживчих кредитів фізичним особам	560 783	2 717	4 217	152	567 869
Всього кредитів та авансів клієнтам	8 597 707	75 161	188 825	152	8 861 845

7 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче поданий аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2017 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Кредити юридичним особам	Кредити на автомобілі	Інші споживчі кредити	Іпотечні кредити	Всього
Всього не прострочених та не знецінених	4 644 394	2 096 040	493 230	600 894	7 834 558
<i>Прострочені, але не знецінені</i>					
- прострочені менше ніж 30 днів	31 263	15 650	21 185	4 492	72 590
- прострочені від 30 до 90 днів	5 074	12 204	10 573	1 972	29 823
- прострочені від 91 до 180 днів	1	-	414	-	415
- прострочені від 181 до 360 днів	12	-	119	-	131
- прострочені більше 360 днів	3	-	87	1 034	1 124
Всього прострочених, але не знецінених	36 353	27 854	32 378	7 498	104 083
<i>Кредити, визначені окремо як знецінені</i>					
- не прострочені	120 651	5 941	4 373	57 974	188 939
- прострочені менше ніж 30 днів	658	679	178	171	1 686
- прострочені від 30 до 90 днів	1 406	594	438	3 473	5 911
- прострочені від 91 до 180 днів	14 259	10 648	17 937	4 524	47 368
- прострочені від 181 до 360 днів	43 176	16 386	7 975	7 479	75 016
- прострочені більше 360 днів	158 768	63 406	9 629	191 959	423 762
Всього індивідуально та колективно знецінених кредитів (загальна сума)	338 918	97 654	40 530	265 580	742 682
Мінус: резерви на знецінення	(339 467)	(123 602)	(115 399)	(246 214)	(824 682)
Всього кредитів та авансів клієнтам	4 680 198	2 097 946	450 739	627 758	7 856 641

До складу кредитів включено дебіторську заборгованість за фінансовою орендою. Далі в таблиці наведено узгодження між валовими інвестиціями в оренду та теперішньою вартістю мінімальних орендних платежів станом на 30 червня 2018 року:

<i>у тисячах гривень</i>	Валові інвестиції в оренду	Теперішня вартість мінімальних орендних платежів	Нереалізовані фінансові доходи
<i>Дебіторська заборгованість за фінансовою орендою</i>			
- до 1 року	212 393	169 122	43 271
- від 1 до 5 років	268 364	215 108	53 256
- понад 5 років	4 223	3 579	644
Мінус: резерви на знецінення	(6 939)	(6 939)	-
Разом після вирахування резерву на знецінення	478 041	380 870	97 171

Нижче подано узгодження між валовими інвестиціями в оренду та теперішньою вартістю мінімальних орендних платежів станом на 31 грудня 2017 року:

<i>у тисячах гривень</i>	Валові інвестиції в оренду	Теперішня вартість мінімальних орендних платежів	Нереалізовані фінансові доходи
<i>Дебіторська заборгованість за фінансовою орендою</i>			
- до 1 року	126 355	92 874	33 481
- від 1 до 5 років	152 526	117 799	34 727
- понад 5 років	3 588	2 592	996
Мінус: резерви на знецінення	(5 065)	(5 065)	-
Разом після вирахування резерву на знецінення	277 404	208 200	69 204

8 Інвестиційні цінні папери

У тисячах гривень	Прим.	30 червня 2018 року	31 грудня 2017 року
Інвестиційні цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід			
Державні облігації України		1 674 140	-
Акції компаній		30	-
Резерв під очікувані кредитні збитки		(20 593)	-
Всього інвестиційних цінних паперів, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід		1 653 577	-
Інвестиційні цінні папери, що обліковуються за амортизованою собівартістю			
Державні облігації України		(1 119)	-
Облігації компаній	3	23 261	-
Резерв під очікувані кредитні збитки		(37 487)	-
Всього інвестиційних цінних паперів, що обліковуються за амортизованою собівартістю		(15 345)	-
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу			
Державні облігації України		-	1 924 295
Облігації компаній	3	-	23 261
Акції компаній		-	30
Резерв під очікувані кредитні збитки		-	(23 261)
Всього інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		-	1 924 325
Інвестиційні цінні папери до погашення - Державні облігації України		-	1 185 365
Всього інвестиційних цінних паперів		1 638 232	3 109 690

Станом на 30 червня 2018 року суверенний рейтинг України присвоєний рейтинговою агенцією Standard & Poor's був встановлений на рівні В- (31 грудня 2017 року: В-).

Нижче подано суму зміни очікуваних кредитних збитків за інвестиційними цінними паперами за звітний період.

У тисячах гривень	Інвестиційні цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід	Інвестиційні цінні папери, що обліковуються за амортизованою собівартістю	Всього
Державні облігації України			
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 1 січня 2018 року - стадія 1	24 502	4 415	28 917
Зменшення, пов'язане з припиненням визнання активів протягом періоду	(4 865)	(3 050)	(7 915)
Збільшення, пов'язані з придбанням активів протягом періоду	5 562	15 476	21 038
Зміна рівня очікуваних кредитних збитків	(3 580)	(1 776)	(5 356)
Вплив зміни валютних курсів	(1 026)	(839)	(1 865)
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 30 червня 2018 року - стадія 1	20 593	14 226	34 819
Облігації компаній			
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитно-знеціненими активами на 1 січня 2018 року	-	23 261	23 261
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитно-знеціненими активами на 30 червня 2018 року	-	23 261	23 261
Разом резерви під очікувані кредитні збитки на 30 червня 2018 року	20 593	37 487	58 080

9 Приміщення, вдосконалення орендованого майна, обладнання та нематеріальні активи

Прим.	Приміщення та вдосконалення орендованого майна	Комп'ютери та обладнання	Системи безпеки, меблі та пристосування	Транспортні засоби	Незавершене будівництво	Всього приміщень, вдосконалень орендованого майна та обладнання	Ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення	Всього
<i>У тисячах гривень</i>								
Первісна вартість на 1 січня 2018 року	340 496	430 130	263 852	41 524	5 713	1 081 715	205 343	1 287 058
Накопичена амортизація	(49 044)	(178 943)	(88 518)	(16 254)	-	(332 759)	(120 788)	(453 547)
Залишкова вартість на 1 січня 2018 р.	291 452	251 187	175 334	25 270	5 713	748 956	84 555	833 511
Надходження	13 334	51 868	32 105	4 421	4 782	106 510	43 516	150 026
Переведення до іншої категорії	-	-	4 033	-	(4 033)	-	-	-
Вибуття	(5 788)	(131)	(1 911)	-	-	(7 830)	(190)	(8 020)
Амортизаційні відрахування	(7 995)	(22 813)	(26 150)	(2 763)	-	(59 721)	(20 923)	(80 644)
Надання у фінансовий лізинг	-	-	-	-	(264)	(264)	-	(264)
Залишкова вартість на 30 червня 2018 р.	291 003	280 111	183 411	26 928	6 198	787 651	106 958	894 609
Первісна вартість на 30 червня 2018 р.	347 379	479 193	293 279	45 945	6 198	1 171 994	247 962	1 419 956
Накопичена амортизація	(56 376)	(199 082)	(109 868)	(19 017)	-	(384 343)	(141 004)	(525 347)
Залишкова вартість на 30 червня 2018 р.	291 003	280 111	183 411	26 928	6 198	787 651	106 958	894 609

Прим.	Приміщення та вдосконалення орендованого майна	Комп'ютери та обладнання	Системи безпеки, меблі та пристосування	Транспортні засоби	Незавершене будівництво	Всього приміщень, вдосконалень орендованого майна та обладнання	Ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення	Всього
<i>У тисячах гривень</i>								
Первісна вартість на 1 січня 2017 року	325 569	335 180	154 221	29 495	29 474	873 939	153 365	1 027 304
Накопичена амортизація	(41 705)	(153 110)	(68 410)	(11 585)	-	(274 810)	(92 036)	(366 846)
Залишкова вартість на 1 січня 2017 р.	283 864	182 070	85 811	17 910	29 474	599 129	61 329	660 458
Надходження	12 304	13 178	37 424	9 197	24 121	96 224	40 307	136 531
Переведення до іншої категорії	105	-	4 188	-	(4 763)	(470)	-	(470)
Вибуття	(14 569)	(96)	(657)	-	-	(15 322)	(2)	(15 324)
Амортизаційні відрахування	(5 931)	(17 679)	(12 672)	(2 115)	-	(38 397)	(13 408)	(51 805)
Залишкова вартість на 30 червня 2017 р.	275 773	177 473	114 094	24 992	48 832	641 164	88 226	729 390
Первісна вартість на 30 червня 2017 р.	319 579	347 695	192 389	38 692	48 832	947 187	192 045	1 139 232
Накопичена амортизація	(43 806)	(170 222)	(78 295)	(13 700)	-	(306 023)	(103 819)	(409 842)
Залишкова вартість на 30 червня 2017 р.	275 773	177 473	114 094	24 992	48 832	641 164	88 226	729 390

9 Приміщення, вдосконалення орендованого майна, обладнання та нематеріальні активи (продовження)

Станом на 30 червня 2018 року та 31 грудня 2017 року Банк не має: основних засобів, стосовно яких є передбачені законодавством України обмеження щодо володіння, користування та розпорядження; основних засобів та нематеріальних активів оформлених у заставу; основних засобів, вилучених з експлуатації на продаж. Однак існують обмеження прав власності щодо ліцензій на комп'ютерне програмне забезпечення, яке використовується Банком.

10 Інші фінансові активи

<i>У тисячах гривень</i>	30 червня 2018 року	31 грудня 2017 року
Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	130 864	18 458
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами та банками	33 819	14 674
Нараховані доходи до отримання	6 867	6 410
Готівкові кошти, наявність яких є непідтвердженою	3 733	3 733
Активи за валютними своп-контрактами	133	-
Резерв під знецінення	(8 642)	(8 587)
Всього інших фінансових активів	166 774	34 688

Інформація про операції з пов'язаними сторонами представлена в Примітці 26.

11 Інші нефінансові активи

<i>У тисячах гривень</i>	30 червня 2018 року	31 грудня 2017 року
Передплачені витрати	51 026	31 644
Передоплата за товари та незавершене будівництво	40 858	48 504
Передоплата за послуги	10 965	13 404
Передоплата з податків, крім податку на прибуток	8 636	229
Товарно-матеріальні запаси	8 109	8 647
Дебіторська заборгованість за розрахунками з працівниками банку та інше	1 642	1 609
Заставне майно, що перейшло у власність Банку та активи на продаж	1 612	1 612
Резерв під знецінення інших нефінансових активів	(7 775)	(5 280)
Всього інших нефінансових активів	115 073	100 369

Інформація про витрати на резерв за іншими нефінансовими активами представлена в Примітці 21.

12 Заборгованість перед іншими банками

<i>У тисячах гривень</i>	30 червня 2018 року	31 грудня 2017 року
Кореспондентські рахунки та рахунки «овернайт» інших банків	1 389 713	1 431 054
Строкові депозити та кредити від інших банків	-	193 445
Угоди «репо» з іншими банками	59 966	-
Всього заборгованості перед іншими банками	1 449 679	1 624 499

Інформацію про залишки за операціями з пов'язаними сторонами подано в Примітці 26.

Банк надав в забезпечення за операцією «репо» державні цінні папери номінальною вартістю 61 691 тисяч гривень, справедлива вартість яких на дату звіту складає 60 235 тисяч гривень.

13 Кошти клієнтів

<i>У тисячах гривень</i>	30 червня 2018 року	31 грудня 2017 року
Юридичні особи		
- Поточні/розрахункові рахунки	3 727 640	4 077 775
- Строкові депозити	1 626 641	1 841 486
Фізичні особи		
- Поточні рахунки/рахунки до запитання	2 088 433	1 683 617
- Строкові депозити	3 409 931	3 291 512
Всього коштів клієнтів	10 852 645	10 894 390

Станом на 30 червня 2018 року поточні рахунки фізичних осіб включають передоплати за кредитними угодами, термін сплати яких не настав, в сумі 87 535 тисяч гривень (на 31 грудня 2017 року – 105 861 тисяч гривень). Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 26.

14 Випущені боргові цінні папери

У листопаді 2017 році Банк здійснив розміщення 250 000 штук облігацій загальною номінальною вартістю 250 000 тисяч гривень, а також викупив 245 300 штук облігацій загальною номінальною вартістю 245 300 тисяч гривень. Банк може продати викуплені облігації в будь-який момент часу. Станом на дату випуску цієї окремої звітності ці облігації перебували в обігу та були включені до біржового списку таких фондових бірж: ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "УКРАЇНСЬКА БІРЖА" та ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ФОНДОВА БІРЖА «ПЕРСПЕКТИВА».

На 30 червня 2018 року зобов'язання Банку за емітованими облігаціями у номінальній вартості склало 44 282 тисяч гривень (на 31 грудня 2017 року - 4 700 тисяч гривень). Емісія вищезазначених облігацій була проведена у рамках зареєстрованого Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку проспекту емісії на загальну суму 500 000 тисяч гривень.

Сума виплачених відсотків протягом I півріччя за емітованими облігаціями складає 1 855 тисяч гривень.

15 Інші фінансові зобов'язання

Інші фінансові зобов'язання включають наступні статті:

<i>У тисячах гривень</i>	30 червня 2018 року	31 грудня 2017 року
Інші нараховані зобов'язання	33 423	30 433
Кошти в розрахунках	19 713	24 533
Резерви під зобов'язання кредитного характеру	15 419	104
Зобов'язання за форвардними контрактами	2 789	-
Інше	-	31
Всього інших фінансових зобов'язань	71 344	55 101

Резерв під зобов'язання кредитного характеру представляє собою очікувані кредитні збитки (2017 рік – резерви на знецінення), створені по фінансових зобов'язаннях Банку щодо надання кредитів та наданих Банком клієнтам гарантій.

16 Інші нефінансові зобов'язання

Інші нефінансові зобов'язання включають наступні статті:

<i>У тисячах гривень</i>	30 червня 2018 року	31 грудня 2017 року
Нараховані витрати на виплати працівникам	66 123	70 947
Податки до сплати, крім податку на прибуток	13 477	5 928
Суми до сплати до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	10 374	8 592
Резерви за іншими нефінансовими зобов'язаннями	8 546	9 313
Доходи майбутніх періодів	7 221	5 307
Інше	2 730	2 558
Всього інших нефінансових зобов'язань	108 471	102 645

17 Процентні доходи та витрати

<i>У тисячах гривень</i>	II квартал 2018 року	I півріччя 2018 року	II квартал 2017 року	I півріччя 2017 року
Процентні доходи				
Кредити та аванси фізичним особам	193 174	371 639	158 055	304 597
Кредити та аванси юридичним особам	190 867	368 209	139 140	265 724
Інвестиційні цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід (2017р.- для подальшого продажу)	37 557	77 889	40 174	79 168
Інвестиційні цінні папери, що обліковуються за амортизованою собівартістю (2017р. - до погашення)	8 218	21 310	31 413	63 219
Депозитні сертифікати Національного банку України	-	1 792	299	4 810
Заборгованість інших банків	1 862	3 516	1 751	3 374
Всього процентних доходів	431 678	844 355	370 832	720 892
Процентні витрати				
Кошти фізичних осіб	67 216	131 129	62 556	125 975
Кошти юридичних осіб	44 770	92 503	37 600	68 206
Заборгованість перед іншими банками	8 598	14 889	5 319	9 614
Субординований борг	-	-	2 948	5 617
Випущені боргові цінні папери	1 306	1 569	-	-
Інше	-	-	-	14
Всього процентних витрат	121 890	240 090	108 423	209 426
Чистий процентний дохід	309 788	604 265	262 409	511 466

Інформація про процентні доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 26.

18 Комісійні доходи та витрати

У тисячах гривень	II квартал 2018 року	I півріччя 2018 року	II квартал 2017 року	I півріччя 2017 року
Комісійні доходи				
Розрахунково-касове обслуговування	104 555	203 232	89 735	164 920
Купівля та продаж іноземної валюти	24 367	47 364	20 906	40 956
За договорами-дорученнями з страховими компаніями	3 239	6 218	4 155	4 155
Гарантії надані та інші документарні операції	1 074	1 590	967	1 669
Інше	2 780	5 099	(672)	2 578
Всього комісійних доходів	136 015	263 503	115 091	214 278
Комісійні витрати				
Розрахунково-касове обслуговування	31 037	63 707	18 952	35 645
Отримані гарантії та інші документарні операції	414	630	59	556
Операції з цінними паперами	94	208	66	195
Інше	6	13	2	6
Всього комісійних витрат	31 551	64 558	19 079	36 402
Чистий комісійний дохід	104 464	198 945	96 012	177 876

Інформацію про комісійні доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами наведено в Примітці 26.

19 Оцінка зменшення корисності фінансових активів та резерви за зобов'язаннями

Інформація про вплив зміни рівня очікуваних кредитних збитків за фінансовими активами (2017 рік - резервів на знецінення) та резервів за зобов'язаннями на прибутки та збитки за період представлена нижче:

У тисячах гривень	Прим.	II квартал 2018 року	I півріччя 2018 року	II квартал 2017 року	I півріччя 2017 року
Грошові кошти та їх еквіваленти		(5)	489	-	-
Заборгованість інших банків		7	18	-	-
Кредити та аванси клієнтам	7	(26 010)	(41 251)	(41 230)	(75 129)
Інвестиційні цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід	8	(2 279)	2 883	-	-
Інвестиційні цінні папери, що обліковуються за амортизованою собівартістю	8	(1 676)	(10 650)	-	-
Інші фінансові активи - нараховані доходи		(960)	(562)	(525)	(829)
Інші фінансові активи - грошові кошти, наявність яких не підтверджена		-	-	-	1 045
Чистий збиток від оцінки зменшення корисності фінансових активів		(30 923)	(49 073)	(41 755)	(74 913)
Зобов'язання з надання гарантії та порук		(90)	(245)	-	-
Зобов'язання з надання кредиту		215	2 286	64	48
Зобов'язання за судовими справами та забезпечення витрат		-	-	(386)	(647)
Резерв за зобов'язаннями		125	2 041	(322)	(599)

Резерв під знецінення за кредитами та авансами клієнтів протягом I півріччя 2018 року включає повернення кредитів списаних в попередніх періодах як безнадійні в сумі 105 тисяч гривень (I півріччя 2017 – 2 951 тисяч гривень).

20 Інші операційні доходи

<i>У тисячах гривень</i>	II квартал 2018 року	I півріччя 2018 року	II квартал 2017 року	I півріччя 2017 року
Підтримка діяльності від компаній партнерів	-	5 197	1 820	1 820
Штрафи і пені за операціями з клієнтами	1 600	3 190	903	1 911
Позитивний результат від продажу основних засобів	1 567	1 614	57	2 392
Дохід від оперативного лізингу	836	1 577	451	938
Зарахування в доходи залишків за операціями по яких минув термін давності	-	674	-	44
Відшкодування судових витрат	236	560	263	498
Дохід від страхової діяльності	-	41	133	176
Доходи за операціями по фонду фінансування будівництва	3	3	145	211
Інше	324	852	153	195
Всього інших операційних доходів	4 566	13 708	3 925	8 185

21 Адміністративні та інші операційні витрати

<i>У тисячах гривень</i>	II квартал 2018 року	I півріччя 2018 року	II квартал 2017 року	I півріччя 2017 року
Ремонт та утримання приміщень та обладнання, супровід програмного забезпечення	28 208	53 904	23 967	46 177
Витрати на оперативну оренду приміщень	18 646	37 339	17 349	35 432
Відрахування до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	10 418	20 307	7 597	15 262
Комунальні витрати	9 060	20 269	7 105	18 837
Зв'язок	7 894	15 110	7 863	15 779
Охоронні послуги	6 664	12 439	5 229	9 792
Професійні послуги	6 809	11 384	5 037	9 489
Податки, крім податку на прибуток	1 814	3 465	2 202	4 592
Реклама та маркетинг	2 273	2 978	9 322	11 031
Витрати на відрядження	1 680	2 892	1 619	3 059
Витрати на резерв за іншими нефінансовими активами	1 315	2 701	(305)	234
Доброчинність	229	521	422	643
Інше	9 217	19 913	10 231	19 350
Всього адміністративних та інших операційних витрат	104 227	203 222	97 638	189 677

Витрати на резерв за нефінансовими активами створені на дебіторську заборгованість за господарськими договорами Банку, за якими Банк не отримав послуги у встановлений термін.

22 Податок на прибуток

Витрати з податку на прибуток складаються з таких компонентів:

<i>У тисячах гривень</i>	II квартал 2018 року	I півріччя 2018 року	II квартал 2017 року	I півріччя 2017 року
Поточний податок	26 490	53 730	21 204	42 401
Відстрочений податок	(1 184)	(2 592)	1 640	3 108
Витрати з податку на прибуток	25 306	51 138	22 844	45 509

Результат до оподаткування за I півріччя 2018 року зменшений на суму 13 122 тисячі гривень, що являє собою зміну оцінки очікуваних кредитних збитків за фінансовими активами внаслідок впровадження МСФЗ 9. Відповідно до перехідних положень МСФЗ 9, вказана зміна оцінки, визнана станом на 1 січня 2018 року в складі власного капіталу (накопиченого дефіциту). Крім цього, у складі власного капіталу відображено збільшення відстроченого податкового активу на суму 3 183 тисячі гривень, що виник внаслідок визнання станом на 1 січня 2018 року відповідно до МСФЗ 9 резерву на очікувані кредитні збитки за фінансовими зобов'язаннями Банку кредитного характеру.

23 Чистий та скоригований прибуток на акцію

Банк складає консолідовану і окрему фінансову звітність згідно з МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» і МСБО 27 «Окрема фінансова звітність». Чистий прибуток на одну акцію розрахований і розкритий на основі консолідованої фінансової звітності, складеної згідно з МСФЗ. Протягом звітного періоду у Банку не було фінансових інструментів із коригуючим ефектом. Отже, чистий прибуток на одну акцію дорівнює скоригованому чистому прибутку на одну акцію.

Прибуток на акцію розраховується наступним чином:

<i>У тисячах гривень</i>	II квартал 2018 року	I півріччя 2018 року	II квартал 2017 року	I півріччя 2017 року
Прибуток/(збиток) за звітний період, що належить акціонерам - власникам простих акцій на основі консолідованого звіту	115 073	256 150	107 550	208 409
Середньозважена кількість простих акцій (тисяч штук)	224 896 946	224 896 946	224 896 946	224 896 946
Чистий та скоригований прибуток на акцію, що належить акціонерам Групи (у гривнях на акцію)	0,0005	0,0011	0,0005	0,0009

Операційні сегменти – це компоненти бізнесу, що здійснюють фінансово-господарську діяльність, яка дозволяє отримувати доходи чи передбачає понесення витрат, результати операційної діяльності яких регулярно аналізуються органом, відповідальним за прийняття операційних рішень (ОВПОР), і щодо яких наявна окрема фінансова інформація. ОВПОР – це особа або група осіб, які розподіляють ресурси та оцінюють результати діяльності Банку. Функції ОВПОР виконуються Правлінням Банку.

(а) Опис продуктів та послуг, що є джерелом доходів звітних сегментів

Операції Банку організовані на основі трьох основних сегментів банківської діяльності:

- Послуги фізичним особам – цей бізнес-сегмент включає банківські послуги клієнтам-фізичним особам з відкриття та ведення поточних і ощадних рахунків, залучення депозитів, інвестиційно-ощадні продукти, обслуговування кредитних та дебетових карток, споживчого та іпотечного кредитування, операції з валютою, здійснення переказів.
- Корпоративна банківська діяльність – цей бізнес-сегмент включає послуги юридичним особам, зокрема, щодо прямого дебетування рахунків, обслуговування поточних рахунків, залучення депозитів, надання кредитних ліній у формі «овердрафт», надання кредитів та інших видів фінансування, а також операції з іноземною валютою.
- Казначейська та інвестиційна банківська діяльність – цей бізнес-сегмент включає торгові операції з фінансовими інструментами, операції на ринках капіталу, операції з іноземною валютою і банкнотами.

(б) Фактори, що використовуються керівництвом для визначення звітних сегментів

Сегменти Банку представляють собою стратегічні бізнес-підрозділи, орієнтовані на різних клієнтів. Управління ними проводиться окремо, оскільки кожному бізнес-підрозділу необхідні свої маркетингові стратегії та рівень обслуговування.

(в) Оцінка прибутків та збитків, активів та зобов'язань операційних сегментів

Правління Банку аналізує фінансову інформацію, підготовлену на базі даних бухгалтерського обліку, що відповідають вимогам Національного банку України та МСФЗ.

Для сегментного аналізу застосовано наступні підходи:

- (i) ресурси перерозподіляються між сегментами з використанням внутрішніх процентних ставок, визначених казначейством. Ці ставки визначаються на основі базових ринкових процентних ставок, договірних строків погашення кредитів та фактичних термінів погашення залишків на рахунках клієнтів, що впливають з досвіду;
- (ii) податок на прибуток, результати переоцінки іноземної валюти та деякі інші статті не розподіляються на сегменти.

Для прийняття операційних рішень здійснюється оцінка результатів діяльності сегментів на основі суми прибутку до оподаткування.

Звіти містять інформацію про трансферні (внутрішні) результати діяльності основних сегментів. Трансферний результат розраховується як різниця трансферних доходів та трансферних витрат кожного сегменту, обчислених за трансферними цінами, що встановлюються в розрізі основних валют та строкових груп. Для сегментів роздрібного та корпоративного бізнесу трансферні доходи формуються, як розрахункові доходи від продажу сегменту Казначейської та інвестиційної банківської діяльності залучених ресурсів за трансферними цінами залучення ресурсів, трансферні витрати формуються як розрахункові витрати на купівлю в сегменту Казначейської та інвестиційної банківської діяльності ресурсів за трансферними цінами розміщення ресурсів.

Розрахунок трансферних цін та трансферних доходів/витрат здійснюється відповідно до «Методики визначення та застосування трансферної ціни ресурсів у системі ПАТ «КРЕДОБАНК», затвердженої рішенням Правління Банку (№ 371 від 31 березня 2017 року).

24 Сегментний аналіз (продовження)

(г) Інформація про прибутки чи збитки, активи та зобов'язання звітних сегментів

Далі в таблиці наведена інформація щодо звітних сегментів за 30 червня 2018 року:

	Послуги фізичним особам	Корпоративна банківська діяльність	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Нерозподілені статті	Всього
<i>У тисячах гривень</i>					
Активи звітних сегментів	3 414 967	5 483 293	4 302 848	1 178 837	14 379 945
Зобов'язання звітних сегментів	5 504 574	5 466 730	1 512 493	172 025	12 655 822
Капітальні витрати звітного періоду	-	-	-	150 026	150 026

Капітальні витрати представляють собою надходження довгострокових активів, за виключенням фінансових інструментів та відстрочених податкових активів.

	Послуги фізичним особам	Корпорати вна банківська діяльність	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Нерозпо ділені статті	Виключен ня	Всього
<i>У тисячах гривень</i>						
I півріччя 2018 року						
<i>Доходи від зовнішніх контрагентів</i>						
- Процентні доходи	371 639	368 209	104 507	-	-	844 355
- Комісійні доходи	117 638	135 050	10 815	-	-	263 503
- Інші операційні доходи	7 975	414	-	5 319	-	13 708
Результат від операцій з торгівлі іноземною валютою	19 830	-	(37 556)	14 628	-	(3 098)
Результат від переоцінки іноземної валюти	-	-	-	18 620	-	18 620
Прибутки від операцій з цінними паперами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	-	2 309	-	-	2 309
<i>Доходи від інших сегментів</i>						
- Процентні доходи	234 101	233 756	522 243	-	(990 100)	-
Разом доходів	751 183	737 429	602 318	38 567	(990 100)	1 139 397
Процентні витрати	(390 951)	(354 924)	(484 315)	-	990 100	(240 090)
Чистий збиток від оцінки зменшення корисності фінансових активів	(33 674)	(7 577)	(7 260)	(562)	-	(49 073)
Зменшення резерву на покриття збитків за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням, та інших втрат	(129)	2 170	-	-	-	2 041
Комісійні витрати	(46 305)	(5 204)	(13 049)	-	-	(64 558)
Адміністративні, операційні витрати та виплати працівникам і амортизація	(276 356)	(191 662)	(20 362)	(2 701)	-	(491 081)
Результати сегмента	3 768	180 232	77 332	35 304	-	296 636

24 Сегментний аналіз (продовження)

Далі в таблиці наведена інформація щодо звітних сегментів за 30 червня 2017 року:

	Послуги фізичним особам	Корпоративна банківська діяльність	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Нерозподілені статті	Всього
<i>У тисячах гривень</i>					
Активи звітних сегментів	3 179 280	4 699 391	5 448 101	980 895	14 307 667
Зобов'язання звітних сегментів	4 979 426	5 932 358	1 729 177	163 211	12 804 172
Капітальні витрати звітного періоду	-	-	-	307 731	307 731

Капітальні витрати представляють собою надходження довгострокових активів, за виключенням фінансових інструментів та відстрочених податкових активів.

	Послуги фізичним особам	Корпорати вна банківська діяльність	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Нерозп оділені статті	Виключен ня	Всього
<i>У тисячах гривень</i>						
I півріччя 2017 року						
<i>Доходи від зовнішніх контрагентів</i>						
- Процентні доходи	265 721	304 599	150 572	-	-	720 892
- Комісійні доходи	99 696	110 572	4 010	-	-	214 278
- Інші операційні доходи	3 624	318	-	4 243	-	8 185
Результат від операцій з торгівлі іноземною валютою	18 510	-	(12 910)	12 885	-	18 485
Результат від переоцінки іноземної валюти	-	-	-	6 925	-	6 925
<i>Доходи від інших сегментів</i>						
- Процентні доходи	169 613	135 959	446 312	-	(751 884)	-
Разом доходів	557 164	551 448	587 984	24 053	(751 884)	968 765
Процентні витрати	(338 958)	(301 536)	(320 816)	-	751 884	(209 426)
Чистий збиток від оцінки зменшення корисності фінансових активів	(56 242)	(18 887)	-	216	-	(74 913)
Резерв на покриття збитків за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням, та інших втрат	(647)	48	-	-	-	(599)
Комісійні витрати	(24 751)	(2 796)	(8 855)	-	-	(36 402)
Збитки від операцій з цінними паперами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	-	831	-	-	831
Адміністративні, операційні витрати та виплати працівникам і амортизація	(237 785)	(137 077)	(22 315)	(451)	-	(397 628)
Результати сегмента	(101 219)	91 200	236 829	23 818	-	250 628

(е) Аналіз доходів за продуктами та послугами

Аналіз доходів Банку за продуктами та послугами надано в Примітці 17 (процентні доходи), Примітці 18 (комісійні доходи).

(є) Географічні сегменти

Україна представляє собою єдиний географічний сегмент через те, що більшість доходів та активів належить саме до цього сегменту. Банк не має значних доходів, що пов'язані з іншими сегментами і всі необоротні активи, інші, ніж фінансові інструменти, також пов'язані з Україною.

(ж) Найбільші клієнти

Банк не має клієнтів, доходи від яких перевищують 10% від загального обсягу доходів Банку.

25 Похідні фінансові інструменти

Похідні фінансові інструменти мають або потенційно вигідні умови (і є активами), або потенційно не вигідні умови (і є зобов'язаннями) в результаті коливань процентних ставок на ринку, курсів обміну валют чи інших перемінних чинників відносно умов цих інструментів. Сукупна справедлива вартість похідних фінансових активів і зобов'язань може з часом значно змінюватись.

Справедливу вартість на звітну дату дебіторської або кредиторської заборгованості за угодами валютно-процентного свопу та валютного форварду, укладеними Банком, у розрізі валют наведено в таблиці нижче. До таблиці включено контракти з датою розрахунків після відповідної звітної дати; суми за цими угодами показано розгорнуто – до взаємозаліку позицій (та платежів). Ці угоди мають короткостроковий характер.

	На 30 червня 2018 року		На 31 грудня 2017 року	
	Контракти з додатною справедливою вартістю	Контракти з від'ємною справедливою вартістю	Контракти з додатною справедливою вартістю	Контракти з від'ємною справедливою вартістю
<i>У тисячах гривень</i>				
Угоди валютного свопу, справедлива вартість на звітну дату				
- дебіторська заборгованість в Доларах США при розрахунку (+)	-	91 662	-	-
- дебіторська заборгованість в Євро при розрахунку (+)	103 931	183 408	-	-
- кредиторська заборгованість в гривні при розрахунку (-)	103 799	277 859	-	-
Всього	132	(2 789)	-	-

Справедлива вартість похідних фінансових інструментів відображена в складі інших фінансових активів та зобов'язань (Примітки 10 і 15).

26 Операції з пов'язаними сторонами

Як правило, сторони вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем, або якщо одна з них має можливість контролювати іншу або може мати суттєвий вплив при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі.

Станом на 30 червня 2018 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
<i>У тисячах гривень</i>				
Кореспондентські рахунки в інших банках	32 742	-	-	-
Загальна сума кредитів та авансів клієнтам	-	-	-	556
Резерв на знецінення кредитів та авансів клієнтам	-	-	-	252
Інші активи	367	5	-	-
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків	761 861	-	-	-
Кошти клієнтів	-	75 869	363	659
Інші зобов'язання	336	88	-	26 306

26 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведено доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами за I півріччя 2018 року:

	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
<i>У тисячах гривень</i>				
Процентні доходи	-	-	-	35
Процентні витрати	(1 392)	(4 608)	(36)	(3)
Інші доходи	-	26	-	3
Резерв на знецінення кредитів та інвестицій	-	-	-	(14)
Доходи за виплатами та комісійними	231	50	16	4
Витрати за виплатами та комісійними	(1 386)	-	-	-
Інші витрати	(25)	(1 457)	-	-

Нижче наведені інші права та зобов'язання на 30 червня 2018 року за операціями з пов'язаними сторонами:

	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
<i>У тисячах гривень</i>				
Зобов'язання з кредитування, що отримані	792 717	-	-	-
Інші надані зобов'язання	25 272	-	-	246
Інші права отримані	24 880	-	-	-
Отримані гарантії та застава	1 768	-	-	3 802

Зобов'язання з кредитування, що отримані стосуються невикористаних позикових коштів, отриманих від Материнського Банку PKO Bank Polski S.A. в доларах США з терміном погашення в червні 2019 та відсотковою ставкою на рівні 1-місячний LIBOR + 5%.

Нижче наведені сукупні суми, надані пов'язаним сторонам і повернуті ними протягом I півріччя 2018 року:

	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
<i>У тисячах гривень</i>				
Суми, повернуті пов'язаними сторонами за період	-	-	-	(195)

Станом на 31 грудня 2017 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
<i>У тисячах гривень</i>				
Кореспондентські рахунки в інших банках	71 620	-	-	-
Загальна сума кредитів та авансів клієнтам	-	-	-	772
Резерв на знецінення кредитів та авансів клієнтам	-	-	-	242
Інші активи	605	8	-	-
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків	749 221	-	-	-
Кошти клієнтів	-	53 345	1 758	590
Інші зобов'язання	304	568	-	19 419

26 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведено доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами за I півріччя 2017 року:

	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
<i>У тисячах гривень</i>				
Процентні доходи	-	-	-	10
Процентні витрати	(10 512)	(3 517)	(201)	2
Інші доходи	-	18	-	1
Резерв на знецінення кредитів та інвестицій	-	-	-	(32)
Доходи за виплатами та комісійними	1	42	9	3
Витрати за виплатами та комісійними	(598)	-	-	-
Інші витрати	(877)	(2 087)	-	-

Нижче наведені інші права та зобов'язання на 31 грудня 2017 року за операціями з пов'язаними сторонами:

	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
<i>У тисячах гривень</i>				
Зобов'язання з кредитування, що отримані	850 028	-	-	-
Інші надані зобов'язання	6 329	-	-	237
Інші права отримані	6 361	-	-	-
Отримана застава	1 403	-	-	4 193

Зобов'язання з кредитування, що отримані стосуються невикористаних позикових коштів, отриманих від Материнського Банку PKO Bank Polski S.A. в доларах США з терміном погашення в червні 2019 та відсотковою ставкою на рівні 1-місячний LIBOR + 5%.

Нижче наведені сукупні суми, надані пов'язаним сторонам і повернуті ними протягом I півріччя 2017 року:

	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
<i>У тисячах гривень</i>				
Суми, повернуті пов'язаними сторонами за період	-	-	-	(158)

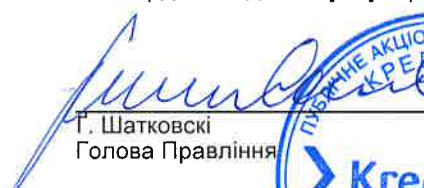
26 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведені суми винагороди основного управлінського персоналу:

У тисячах гривень	I півріччя 2018 року	30 червня 2018 року	I півріччя 2017 року	31 грудня 2017 року
	Витрати	Нараховане зобов'язання	Витрати	Нараховане зобов'язання
<i>Короткострокові виплати:</i>				
- Заробітна плата	11 138	1 220	9 336	416
- Преміальні виплати	5 674	25 017	145	13 500
- Компенсації при звільненні	-	-	-	-
<i>Пенсійне забезпечення:</i>				
- Витрати на відрахування до Державного пенсійного фонду та фондів соціального страхування	445	69	300	67
Всього	17 257	26 306	9 781	13 983

Короткострокові виплати належать до сплати у повному обсязі протягом дванадцяти місяців після закінчення періоду, в якому керівництвом були надані відповідні послуги.

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 30 липня 2018 року.

Т. Шатковскі
Голова Правління

В. Лотоцький
Головний бухгалтер

Виконавець: О. Лісний, І. Вітинська (т. 032 297 27 82)